Julkaisija: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki

Fides

65. vuosikerta (2002)
ISSN 0356-5262

Katolinen hiippakuntalehti 2/2002 Katolskt stiftsblad

Ei koskaan enää väkivaltaa! Ei koskaan enää sotaa! Ei koskaan enää terrorismia! Jumalan nimessä jokainen uskonto edistäköön maan päällä oikeudenmukaisuutta ja rauhaa, anteeksiantoa ja elämää, rakkautta!

Kna-Bild

ASSISI 24.1.2002

Uskontojen rukouspäivä sodan ja terrorismin voittamiseksi

Kristittyjen ykseyden rukousviikko pyhän Henrikin juhlapyhän lomassa
+
Ekumeeninen delegaatio pyhän isän luona
+
Pyhän isän puhe (s. 12)

Jeesuksen jalanjälkiä seuraten

Otteita Jeesuksen ajan kartalta opetuksen avuksi ja muistin virkistämiseksi.

Mitä tapahtuikaan
a) Betsaidassa,
b) Kaanassa,
c) Betaniassa,
d) Nainissa?

(s. 14)

Toimitukselta

Rauhaa ja rakkautta

Hyvät lukijat, voimme yhdessä iloita siitä, että pyhä isä onnistui jälleen kerran osoittamaan, kuinka pyyteetön ja aito kirkkomme sanoma kaikille ihmisille oikein on. Joku Assisin tapahtuman osanottaja totesikin, ettei kukaan muu kuin paavi olisi voinut onnistua kutsumaan koolle - samaan tilaisuuteen - esim. omassa maassaan vihamielisesti toisiinsa suhtautuvia juutalaisia ja muslimeja. Uskontojen tehtävä on todellakin tuottaa rakkautta ja rauhaa.

Mutta siinäpä pulmamme onkin. Maailma, josta puuttuu Jumala, on maailma, joka ei enää usko rakkauteen - ainakaan *tosi* rakkauteen. Maailma, jonka ylin auktoriteetti on *minä*, on ylösalaisin kääntynyt maailma, ehkä paremminkin helvetti itse. Mikä meihin ihmisiin oikein on mennyt, kun emme enää voi hyväksyä sitä metafyysistä, ontologista alemmuuttamme Jumalan suhteen, josta tässä lopultakin on kysymys? Sitä, että Jumala on Luoja ja me muut olemme *vain* luotuja? Sitä, että Jumala on se, joka voi sanoa itsestään: "Minä olen", - ja me muut olemme olemassa vain, koska Hän tahtoo niin?

Minän* ylivalta maailmankatsomuksessamme johtaa väistämättä huonoon suuntaan. Sellaisessa tilanteessa emme enää ota toisia ihmisiä huomioon täysin samanarvoisina persoonina, he ovat vain etäisiä pesäkkeitä *minän* ympärillä. - Voimme laupiaasti tietysti myöntää heille oikeuden ajatella itse samalla tavalla. *Reductio ad absurdum!

Syvässä todellisuudessa kaikki *minät* ovat toisiinsa nähden täysin yhdenvertaisessa asemassa. Kaikki riippuu Jumalasta. Kaikki on suhteessa Jumalaan - halusi sitä tai ei. Tässä on se askel, jonka nykyaikainen *minuus* kieltää. Tässä on se ottamatta jätetty askel, joka tekee kaiken sodan ja tappamisen mahdolliseksi. Se on se sama askel, jonka liian monet luulevat ottaneensa, vaikkeivät oikeasti olekaan.

Niin, yhdysvaltalainen kardinaali sen puki sanoiksi: "[Ei] kukaan, joka tietoisesti kannattaa aborttia tai eutanasiaa, voi vakavasti kutsua itseään kristityksi." Surkuhupaisaa on, että monissa medioissa tuo näkemys ei koskaan pääsisi esille. Rauha ja rakkaus alkaa läheltä.

M. Tervaportti

Katolinen hiippakuntalehti Fides

Päätoimittaja: Marko Tervaportti. **Toimitus ja tilaukset**: Katolinen tiedotuskeskus, Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. **Puhelin** 0208350751. **Fax** (09) 650715. **Pankkiyhteys**: Sampo 800019-1242553. **Ilmestyy** 14 kertaa vuodessa. **Vuosikerta** 25 e, ulkomaille 30 e.

Katolskt stiftsblad Fides

Huvudredaktör: Marko Tervaportti. **Redaktion och prenumeration**: Katolsk informationstjänst, Sankt Henriksplatsen 1, 00140 Helsingfors. **Telefon** 0208350751. **Fax** (09) 650715. **Bankförbindelse**: Sampo 800019-1242553. **Utkommer** med 14 nummer årligen. **Prenumeration** 25 e, till utlandet 30 e.

Paino/tryck: Riihimäen kirjapaino oy. 6.2.2002.

Tiedotteita

Kalenteri

Uusien hiippakuntakalenterien pitäisi tämän lehden ilmestyessä olla jo seurakunnissa jaettavissa uskoville. Kalenteri on, kuten huomaatte, kokenut aikamoisen muodonmuutoksen. Toivottavasti se tuottaa käyttäjilleen aikaisempaa enemmän iloa - ja hyötyä!

Den svenska stiftskalendern kan man beställa direkt från Informationstjänsten eller be församlingen beställa den.

Internet

Pitkään vireillä ollut tiedotuskeskuksen uuden Internet-domainin (eli www-osoitteen) hakuprosessi on päättynyt. Viestintävirasto on myöntänyt meille osoitteen **www.catholic.fi**.

Uusi kotisivustomme avataan tuossa osoitteessa näillä näkymin paastonajan alussa, tuhkakeskiviikkona 13.2. Silloin pääosa sivustostamme on oletettavasti valmiina. Vanha kotisivumme *www.katt.fi* säilyy uuden rinnalla jonkin aikaa.

Samassa yhteydessä uusitaan tiedotuskeskuksen sähköpostiosoitteet. Väliaikainen osoitteemme *cinfofin@yahoo.de* jää silloin ansaitulle eläkkeelle (*katt@katt.fi* ei ole toiminut viime vuoden elokuun jälkeen). Tiedotuskeskuksen uudeksi yleiseksi sähköpostiosoitteeksi tulee **info@catholic.fi**.

Fides-lehden ilmoitus-, artikkeli-, osoite- ja tilausasiat saa myös oman sähköpostiosoitteen, jota toivomme Fidesin lukijoiden näissä asioissa käyttävän: **fides@catholic.fi**.

Informationstjänstens hemsida i Internet skall flyttas fr.o.m. askonsdagen, den 13. februari. Vår nya URL kommer att lyda därefter: **www.catholic.fi**.

På samma datum ska vi få nya email-adresser: **info@catholic.fi** för allmänna frågor och ärenden; och **fides@catholic.fi** för allt vad som har någonting med Stiftsbladet Fides att göra.

Sisällys

Toimitukselta

2 Pääkirjoitus
Tiedotteita

Uutisia

3 Uutisia hiippakunnasta ja maailmalta

Oremus

5 Paastokäsky - Fastemandat
Frambärandet i templet

Pyhimys

6 Serviittien veljeskunnan seitsemän pyhää perustajaa

Paimenelta

7 Katolisen moraaliopin teologiset perusteet kiertokirjeen *Veritatis splendor* valossa

Kalenteri

8 Seurakuntien ja yhteisöjen tapahtumia

Artikkeleita

10 Assisin rukouspäivä rauhan puolesta kokosi eri uskonnot yhteen
11 Caritas får kristna och muslimer i Pakistan att samtala
12 Suomi tarvitsee Kristusta! Ekumeeninen delegaatio Roomassa.
13 Sigfrid Fredestad och Catholica-förlaget
Vuosi on jo kulunut!
Eläviä temppeleitä: Jalous.
Muistoja

Katekeesin kaikuja

14 Jeesuksen jalanjälkiä seuraten Albertin palsta

Lukijoilta/Kysy papilta

15 Pyhän Henrikin kuvista

Arvosteluja

15 Herramme ristintie - Via Crucis

Ajassa

16 Katedraaliseurakunnan uudet tilat

Change of Internet addresses since February 13th:

new homepage: www.catholic.fi

new email addresses:
info@catholic.fi for general information or
fides@catholic.fi for the Diocesan Newspaper

Paavi otti vastaan diplomaattikunnan

Paavi **Johannes Paavali II** otti 10.1.2002 vastaan Pyhän istuimen luo akreditoidun diplomaattikunnan. Samalla hän piti perinteisen uudenvuodenpuheensa.

Puheessaan pyhä isä painotti terrorismin vastaisen taistelun olevan oikeutettua. Samalla hän ehdotti, että puututtaisiin terrorismin syihin, mitä kautta olisi mahdollista aloittaa "parantumisprosessi" pelon ja välivallan kierteen voittamiseksi. Tässä yhteydessä hän antoi tukensa Afganistanin uudelle hallitukselle kannustaen Intiaa ja Pakistania neuvotteluihin.

Johannes Paavali II antoi tukensa Euroopan unionin yhteisvaluutalle ja laajentumiselle, mutta puuttui siihen, ettei EU:n Laekenin huippukokouksen sopimus millään tavalla maininnut uskontoja. Tämänkaltainen "uskontojen marginalisointi" on hänen mukaansa epäoikeudenmukaisuus ja merkki näkemyksen erehdyksestä.

Pyhä isä muistutti myös Afrikkaa yhä vaivaavista 17 alueellisesta konfliktista ja antoi tukensa Afrikan unionin syntymiseen tähtäävälle kehitykselle. Amerikan mantereen osalta hän kannusti argentiinalaisia toivoon maan talousvaikeuksista huolimatta, muistuttaen kansakunnan edun edistämisen tärkeydestä yksityisen eduntavoittelun sijaan.

Johannes Paavali II kannusti puheessaan kansakuntia avaamaan sydämensä ja älykkyytensä yhteisten haasteiden edessä, joihin kuuluvat ihmisen pyhyyden edistäminen kaikissa tilanteissa, köyhyyden poistaminen ja taistelu laajalle levinneitä sairauksia vastaan.

"Vain valo voi voittaa pimeyden, vain rakkaus vihan", paavi päätti puheensa. Yhteensä 172 valtiolla on tällä hetkellä diplomaattisuhteet Pyhän istuimen kanssa.

KATT/VIS

Ratzinger: Liturgiauudistus kaipaa uudistusta

Uskonopin kongregaation prefekti, kardinaali **Joseph Ratzinger** on todennut ranskalaisen katolisen päivälehden *La Croix*'n haastattelussa, että on tullut aika uudistaa Vatikaanin II kirkolliskokouksen jälkeen tapahtunut liturgiauudistus.

Kardinaalin mukaan tapahtunut uudistus on tuonut esiin monia kauniita asioita, mutta samalla se on vahvistanut yhteisöjen halua ja houkutusta erityiseen luovaan itseilmaisuun. Sen seurauksena "monet ihmiset valittavat, ettei ole enää kahta samanlaista messua, ja kysyvät, onko katolista liturgiaa enää olemassa", Ratzinger arvioi. Hänen mukaansa uuden liturgiauudistuksen tehtävä olisi ehkäistä houkutuksia ja auttaa siten ihmisiä paremmin omaksumaan liturgian sisältö. Tämä tapahtuisi lähinnä palauttamalla liturgiaan enemmän perinteisiä käytäntöjä.

KATT/CNS

Påven inför bönedag i Assisi: Alla troende är kallade att verka för fred

Varje troende människa vet att han eller hon är kallad att verka för freden," sade påven på söndagen, den 20. januari.

"Efter det tragiska attentatet 11 september känner de troende att de måste be för freden allt mer intensivt", sade **Johannes Paulus II** inför den bönedag för fred i Assisi i Mellanitalien torsdag 24 januari, dit han har inbjudit företrädare för alla religioner. "Så får vi återuppleva den 27 oktober 1986 när för första gången den helige Franciskus stad såg företrädare för världens religioner mötas för at be Himlen om fred," sade påven. "Sedan dess livas den interreligiösa dialogen av en ny anda som ofta kallas 'Assisi-andan'.... Bönedagen för fred har inget med religionsblandning eller synkretism att göra. Alla religiösa grupper skall be på olika platser enligt sina traditioner i full respekt för de andra. Det som förenar dem alla är övertygelsen att freden är en gåva från Gud. Varje troende människa vet att han eller hon är kallad att verka för freden."

"Därför," fortsatte påven, "räcker det inte att människor från olika religioner samarbetar. De måste engagera sig allt mer för att värna och främja erkännadet av de mänskliga rättigheterna, som är förutsättningen för en äkta och varaktig fred."

KATT/Vatikanradion

Brasilialainen ryhmä palasi kirkon täyteen yhteyteen

Camposin hiippakunnassa, Brasiliassa, toimiva "Pyhän Jean Marie Vianneyn pappisyhteisö" -niminen traditionalistinen ryhmä on palannut kirkon täyteen yhteyteen.

Ryhmä sai alkunsa siitä, kun vuonna 1991 isä **Licino Rangel** sai laittoman, mutta pätevän piispanvihkimyksen eräiltä piispoilta, jotka edesmennyt arkkipiispa Marcel Lefebvre oli vuonna 1988 vihkinyt laittomasti. Camposissa toimiva pappisyhteisö viettää pyhää messua vuoden 1962 messukirjan mukaan.

Pappisyhteisö oli 15.8. 2001 pyytänyt paavilta kirkon täyteen yhteyteen palaamista. Paavi **Johannes Paavali II** oli päättänyt hyväksyä pyynnön, perustaen samalla henkilökohtaisen apostolisen administratuurin Camposin hiippakuntaan. Kyseisen administratuurin papit voivat vastaisuudessakin viettää pyhää messua ja muita sakramentteja vanhan järjestyksen mukaisesti. Samalla hän vapautti ryhmän kaikista kirkollisista rangaistuksista ja nimitti piispa Rangelin Zarnan titulaaripiispaksi.

Piispa Rangel ja hänen ryhmänsä papit otettiin julkisesti kirkon täyteen yhteyteen Camposin katedraalissa 18.1.2002 kardinaali **Dario Castrillon Hoyosin** johtamassa liturgiassa. Järjestely on ennennäkemätön kirkon historiassa ja sen toivotaan osaltaan edesauttavan arkkipiispa Lefebvren perustaman Pyhän Pius X:n pappisyhteisön palaamista kirkon täyteen yhteyteen. Tähän ryhmään kuuluu n. 300 pappia ja miljoona uskovaa. Camposin traditionalisteihin laskettiin kuuluvan piispa Rangelin ja lähes kolmenkymmenen papin lisäksi n. 30.000 uskovaa.

KATT/VIS/Kath.net

Vuoden 2005 nuortenpäivät pidetään Kölnissä

Saksan piispainkokouksen puheenjohtaja, kardinaali **Karl Lehmann**, ja Kölnin arkkipiispa, kardinaali **Joachim Meisner** ovat ilmoittaneet, että kirkon nuorten maailmanpäivä pidetään elokuussa 2005 Kölnissä. Samalla joka toinen vuosi pidettävät nuortenpäivät palaavat Eurooppaan.

Edelliset nuortenpäivät on pidetty Buenos Airesissa 1987, Santiago de Compostelassa 1989, Czestochowassa 1991, Denverissä 1993, Manilassa 1995, Pariisissa 1997 ja Roomassa 2000. Seuraavat nuortenpäivät pidetään Torontossa, Kanadassa, heinäkuussa 2002.

KATT/OR

Pyhä istuin ja Ruotsi vaihtoivat historiallisen nootin

Pyhä istuin ja Ruotsi ovat vaihtaneet diplomaattisen nootin, jolla selvennetään katolisen kirkon juridista asemaa Ruotsissa. Historialliseksi luonnehditun nootin teki tarpeelliseksi maan uusi uskonnonvapauslaki, joka samalla edisti tuntuvasti uskontokuntien tasaarvoa.

Ruotsin hallitus vastasi 13.12.2001 myönteisesti Pyhän istuimen noottiin, jolla selvennettiin, että maassa toimiva katolinen kirkko on osa yleismaailmallista katolista kirkkoa; se toimii paavin alaisuudessa ja kanonisen lain säädösten mukaisesti. Samanaikaisesti hallitus ilmoitti hyväksyvänsä sen, että katolinen kirkko kansanoikeudellisena tekijänä on läsnä myös Ruotsissa.

Nootti selvensi katolisen kirkon juridista asemaa, joka uusi lainsäädäntö oli osoittain tehnyt epäselväksi. Ruotsin katolilaiset maksavat omalle kirkolleen kirkollisveroa, joka kerätään verotuksen yhteydessä. Myös siellä, missä vastaavaa järjestelyä ei vielä toistaiseksi ole, kirkkolain mukaan kaikkien uskovien velvollisuus on tukea avustuksin kirkon toimintaa.

KATT/KM

Venetsia sai uuden patriarkan

Paavi **Johannes Paavali II** nimitti 5.1.2002 Rooman paavillisen Lateraani-yliopiston rehtorin, piispa **Angelo Scolan**, Venetsian patriarkaksi. Patriarkka Scolan edeltäjä kardinaali **Marco Cé**, 76, jäi samalla eläkkeelle.

Venetsian hiippakunta on ollut patriarkaatti vuodesta 1457. Muita latinalaisen kirkon patriarkaatteja ovat käytännössä enää Jerusalem ja Lissabon. Venetsia on merkittävä myös siksi, että viimeksi autuas Johannes XXIII (1958-1963) ja paavi Johannes Paavali I (1978) tulivat valituiksi paaveiksi Venetsian patriarkkoina.

Patriarkka Scola on syntynyt Milanossa vuonna 1941. Hän on filosofian ja teologian tohtori. Vuosina 1991-1995 hän toimi Grosseton hiippakunnan piispana, mistä virasta paavi kutsui hänet merkittävän Lateraani-yliopiston rehtoriksi. Monsignor Scola kuuluu Italiassa syntyneeseen, mutta sittemmin kansainvälistyneeseen katoliseen *Comunione e liberazione* -liikkeeseen.

KATT/VIS

Påven bjöd på vegetarisk lunch

Fredag 25 januari bjöd påven på en vegetarisk och alkoholfri lunch i påvepalatset för medlemmarna i de delegationer från andra kyrkor och ickekristna religioner som deltog i bönedagen för fred i den helige Franciskus stad Assisi dagen innan. Före lunchen sade **Johannes Paulus II** att han tackade sina gäster för att de ville arbeta för freden och för deras mod att förklara inför världen att våld och religion aldrig kan leva tillsammans.

Det var inte lätt att hitta på en lunchmeny som kunde passa anhängare av tolv olika religioner, var och en med sina föreskrifter om vad man får och inte får äta och dricka. Alkohol och kött var uteslutna. Gästerna fick dricka mineralvatten och olika slags fruktjuicer. Lunchen inleddes med en förrätt av gratinerade grönsaker och fortsatte med pasta med citronsås och saffransris. Huvudrätten bestod av krona-närtskockor och sparris med potatis. Till sist serverades en fruktkaka och kaffe.

Påven satt vid ett rektangulärt bord i mitten tillsammans med den grekisk-ortodoxe patriarken av Konstantinopel **Bartolomeos I**, patriarken av Damaskus **Ignatios IV** och Vatikanens statssekreterare kardinal **Angelo Sodano**. Vid runda bord i resten av den stora salen satt de andra religiösa ledarna som företrädde kristendom, islam, judendom, buddhism, shintosim, sikh, traditionella afrikanska religioner, zoroastrism, konfucianism, jainism och tenrikyo.

"Från Umbriens kullar har vi kommit till Roms kullar. Med stor glädje välkomnar jag er mitt eget hem," sade påven till de 200 lunchgästerna som satt utplacerade vid runda bord i den stora salen. "Dörren till detta hus är öppen för alla människor," fortsatte påven, "och ni kommer till detta bord som vänner, inte som främlingar. Igår samlades vi skuggan av den helige Franciskus. Här samlas vi i skuggan av fiskaren, Petrus. Assisi och Rom, Franciskus och Petrus: två helt olika platser och människor. Ändå bar de bägge på det fredsbudskap som sjöngs av änglarna i Betlehem: Ära i höjden åt Gud och fred på åt hans folk".

"Trots alla skillnader mellan oss sitter vi tillsammans vid detta bord, förenade av vårt engagemang för freden," sade den 81-årige påven till lunchgästerna som hörde till olika religioner och folk, många med olika och mångfärgade huvudbonader. "Detta engagemang, som föds ur en äkta religiös känsla, är säkert vad Gud förväntar sig av oss. Det är vad världen söker efter i religiösa män och kvinnor. Detta engagemang är det hopp vi måste erbjuda just nu."

KATT/Vatikanradion

Uutisia

Afganistanissa ensimmäinen katolinen messu 9 vuoteen

Sunnuntaina 27.1. Afganistanissa vietettiin ensimmäinen pyhä messu yhdeksään vuoteen, kun fransiskaani-isä **Ivano Lai** vietti messun Italian suurlähetystössä Kabulissa. Messuun osallistuneet olivat lähinnä ulkomaalaisia sotilaita, sillä maassa ei ole käytännössä katolilaisia sen paremmin kuin muitakaan kristittyjä. Näin kertoi italialainen Corriere della Sera -lehti.

Messuun osallistuiden joukossa oli kolme poikkeuksellista henkilöä: koko Taliban-hallinnon ajan maassa asuneet kolme Jeesuksen pikkusisarta, jotka ovat jo vuosikausia jakaneet afganistanilaisten naisten arkielämän. Vuodesta 1994 Afganistanissa ei ollut enää pappia, koska siihen asti maassa toiminut isä Moretti joutui jättämään Kabulin haavoituttuaan.

Vanhin pikkusisarista, **Chantal**, kertoo Corriere della Sera -lehdessä sisarten tulleen toimeen ihmisten antamien lahjojen varassa, jotka he puolestaan jakoivat köyhimpien kanssa. Tällä tavalla he saivat osakseen ympäristönsä hyväksynnän ja arvostuksen jopa niin, että paikalliset muslimit asettuivat puolustamaan heitä. Siksi heitä ei uskallettu karkottaa maasta.

Katolisen papin odotetaan asettuvan pysyvämmin Afganistaniin lähitulevaisuudessa, sillä rauhanturvajoukkojen saapumisen ja ulkomaiden lähetystöjen avaamisen myötä maassa on jo satoja katolilaisia.

KATT

Dialogin toivotaan auttavan Argentiinaa kriisistä

Argentiinan piispainkokous on poikkeuksellisella tavalla sitoutunut erityistoimiin, jolla maan toivotaan pääsevän pois sitä koettelevasta kriisistä.

Maan piispainkokouksen puheenjohtaja, Paranán arkkipiispa **Estanislao Karlic**, esitti yhdessä maan presidentin **Eduardo Duhalden** kanssa toimintaohjelman, joka perustuu yhteiskunnallisen dialogin edistämiseen. Arkkipiispa Karlicin mukaan yksityisten ja ryhmien jatkuva yksipuolinen oman edun tavoitteleminen on ollut yksi suurimmista kriisiin johtaneistä syistä.

Piispainkokous on nyt pyytänyt kolmea piispaa vierailemaan eri puolilla maata toimimassa dialogin puolesta. Piispojen **Juan Carlos Maccarone**, **Jorge Vasaretto** ja **Artemio Staffolani** tehtävänä on siten vedota maan kaikkiin ryhmiin kansallisen eheyden, köyhyyden poistamisen ja kristillisen solidaarisuuden puolesta. Myös muiden uskontojen ja yhteiskunnan alojen edustajat ovat dialogissa mukana.

Dialogin toivotaan tuottavan hedelmää ja valmistavan vuoteen 2010 mennessä uuden perustan maan tulevaisuudelle. "Tänään alkava argentiinalaisten dialogi on jalo palvelu maalle, joka on menettänyt suuntansa ja jonka toivoa täytyy tukea", arkkipiispa Karlic totesi Pyhän Katariinan luostarissa Buenos Airesissa pidetyssä lehdistötilaisuudessa.

KATT/OR/VIS

Paavi siunasi eläviä karitsoja

Pyhän Agneksen päivänä 21.1.2002 paavi **Johannes Paavali II** siunasi vanhan perinteen mukaan kaksi elävää karitsaa. Karitsat toivat siunattavaksi Rooman hiippakunnan katedraalikirkon, Lateraanikirkon, kapitulin edustajat.

Karitsojen villasta valmistetaan *palliumit*, pitkät messukasukan päällä kannettavat nauhat, jotka ovat metropoliitan liturginen tunnusmerkki. Paavi luovuttaa palliumit uusille metropoliitoille perinteisesti pyhien Pietarin ja Paavalin juhlapyhänä 29. kesäkuuta. Metropoliitta on kirkkoprovinssia johtava arkkipiispa.

KATT/VIS

Ruotsin kuninkaan lahja paaville huutokaupattiin

Vatikaanin kansojen evankelioimisen kongregaatio järjesti 10. tammikuuta huutokaupan palatsissaan Rooman Piazza di Spagna -aukiolla, lähellä Espanjalaisia portaita.

Huutokaupatut esineet olivat lähinnä paavin ja hänen lähimpien neuvonantajiensa saamia lahjoja. Niinpä myös Ruotsin kuninkaan **Kaarle XVI Kustaan** paavi **Johannes Paavali II**:lle lahjoittama arvokas kristallimalja päätyi huutokaupattavaksi. Maljan lahjoittaja tunnistettiin siihen kaiverrettujen kuninkaan nimikirjaimien takia.

Huutokaupan tuotto, yhteensä noin 30.000 euroa, meni tällä kertaa Afganistanin kansalle sekä sodan ja terrorismin uhreille.

KATT/Vatikaanin radio

Katolinen kirkko kasvussa Valko-Venäjällä

Katolinen kirkko on kasvanut Valko-Venäjällä viime vuosina yllättävän nopeasti. Vuodesta 1991 on muun muassa pappien lukumäärä kasvanut kuudestakymmenestä nykyiseen 283. Seurakuntia on nykysin kolmisensataa ja hiippakuntia neljä.

Kirkolla on viime aikoina ollut kasvustaan huolimatta vaikeuksia, vaikka enemmistöltään ortodoksisella Valko-Venäjällä ei ole virallista valtionuskontoa. Hiljattain Vitebskin kaupungissa julkaistava sanomalehti *Vitebski Rabochi* ehdotti peräti katolisten instituutioiden kieltämistä maassa. Samoin valtion radiossa lähetty sunnuntaimessu on poistettu ohjelmistosta.

KATT/OR/CWN

Joka neljäs lapsi abortoidaan maailmassa!

YK:n väestörahasto UNFPA:n antamassa tiedotteessa esitetään huolestuttavia maailmanlaajuisia syntyvyystilastoja. Tiedotteen mukaan maailmassa tulee joka minuutti keskimäärin 380 naista raskaaksi. Peräti sata näistä raskauksista keskeytetään. Koko vuoden osalta luvut ovat seuraavat: 200 miljoonaa raskautta, 52 miljoonaa aborttia. Näin ollen jokaisesta neljästä lapsesta yhden elämä päätetään jo ennen syntymää.

KATT/Kath.net

Neutraalisuus ei ole vaihtoehto elämän puolustamisesta käytävässä keskustelussa

Philadelphian arkkipiispa, kardinaali **Anthony J. Bevilacqua** vietti aattomessun Washingtoniin kokoontuneille, suureen marssiin valmistautuville elämän puolustajille maanantaina 21. tammikuuta. Saarnassaan kardinaali totesi, että "neutraalisuus ei ole mikään vaihtoehto eikä hiljaa pysyminen mikään valinta nykyisessä ihmiselämän puolustamisen kriisissä". Hänen mukaansa "kristittynä oleminen tarkoittaa, ettei yksikään Kristuksen opetuslapsi voi omaksua *pro choice* -asennetta, mikäli *choice*-sanaan sisältyy viattoman ihmiselämän päättäminen.

'*Pro choice*' on aborttitaistelussa käytetty tunnus abortin kannattajille, jotka väittävät puolustavansa yksilön oikeutta valintaan (*choice*). Abortin vastustajista käytetty termi on '*pro life*', suomeksi 'elämän puolesta'.

Jatkaen tiukkaan sävyynsä, kardinaali Bevilacqua totesi lopuksi: "On sanottava, ettei kukaan, joka tietoisesti kannattaa aborttia tai eutanasiaa, voi vakavasti kutsua itseään kristityksi."

Pro life -marssi järjestettiin tiistaina 22. tammikuuta Yhdysvaltain pääkaupungissa maan Korkeimman oikeuden 30 vuotta aiemmin tekemän abortin laillistavan päätöksen vuosipäivänä. Siihen osallistui kaikkiaan yli 175.000 ihmistä. Presidentti **George W. Bush** oli puhelimitse yhteydessä marssijoihin todeten, että "yhteiskunnan tehtävä on toivottaa syntymättömät lapset tervetulleiksi ja suojella heitä".

KATT/CNS/Kath.net

Israels regering stoppar omstritt moskébygge i Nasaret

Tusentals muslimer samlades fredag 11 januari i Jesu hemstad Nasaret i Israel för att delta i fredagsbönen på den plats bredvid den kristna Bebådelsekyrkan där Israels regering 9 januari hejdade ett omstritt moskébygge. Nasarets islamiska rörelse, som leds av Nasarets ene vice borgmästare **Salman Abu Ahmad**, och dess andre vice borgmästare **Ahmed Zuabi** har utan bygglov börjat bygga en moské till minne av den muslimske krigsherren Shihab e-Din, ättling till Sala´h addin, vars erövring av Jerusalem 1187 utlöste det tredje korståget. Bygget påbörjades för en månad sedan men hejdades av Israels regering 9 januari. Under fredagsbönen på den omstridda platsen, där de kristna vill göra en park för pilgrimer, hölls protesttal mot regeringens beslut.

Ministerrådets kommitté för utrikes- och säkerhetsfrågor, som leds av premiärministern **Ariel Sharon**, beslöt 9 januari att tillämpa en israelisk domstols beslut att moskébygget skall stoppas. Israelisk polis bevakar nu platsen. Moskébygget hade planerats av en minoritetsgrupp av muslimska integralister och tilläts av både **Netanayhus** och **Baraks** regeringar. Sharons regering har nu beslutat att se över frågan och inrätta en särskild ministerkommission under ledning av vice premiärministern **Nathan Sharansky** som skall komma med ett utlåtande inom två veckor.

"Regeringen måste annullera projektet och återupprätta den ursprungliga stadsplanen, enligt vilken platsen skall användas som ett torg för att underlätta pilgrimernas besök i Bebådelsekyrkan", sade 10 januari franciskanpater **David Jaeger**, talesman för franciskanerna i det heliga landet, som har hand om Bebådelsekyrkan i Nasaret, som är byggd över en grotta där enligt traditionen ärkeängeln Gabriel kom med budet till Maria att hon skulle föda Guds Son. Pater Jaeger tror att Sharons regering ingrep för att de under de senaste dagarna har fått protester både från kristna och judiska företrädare i Israel och i resten av världen som påpekade att moskébygget i Nasaret kunde bli ett hinder i dialogen mellan kristendom och judendom.

"Efter Barakregeringens beslut har Sharons regering inte brytt sig om frågan och inte svarat på protester och krav från de lokala kyrkoledarna." Men nu, förklarar Jaeger, "har politikerna förstått att det inte bara handlar om ett lokalt bråk i Nasaret. Det som sätts på spel är tio års ansträngningar för att bygga nya relationer mellan Vatikanen och Israel. Det är viktigt att regeringen förstår att de står inför ett historiskt beslut." pater Jaeger menar att regeringens definitiva beslut "beror på hur intensiva påtryckningarna blir."

Moskébygget påbörjades utan bygglov och i strid med ett domstolsbeslut som hade beordrat att moskebygget skulle hejdas tills striden om platsen kunde redas ut av Israels högsta domstol.

Alla kristna kyrkor i det heliga landet uppfattade moskébygget som en ren provokation. På byggarbetsplatsen satt en skylt med en vers ur Koranen som lyder: "Gud är inte född och har inte fött", vilket de kristna uppfattade som ett förnekande av att Gud blivit människa i Jesus.

KATT/Vatikanradion

Paastokäsky 2002

Paaston aika alkaa tänä vuonna tuhkakeskiviikkona, 13. helmikuuta, ja loppuu ylösnousemuksen juhlayönä, 30. maaliskuuta.

Tämän ajan tarkoituksena on muistuttaa meitä enemmän kuin muina vuoden päivinä Herramme kärsimisestä, kuolemasta ja ylösnousemuksesta. Paaston aika velvoittaa elämän uudistumiseen ja katumukseen.

Katumusta voi harjoittaa luopumalla liharuoasta tai jostakin muusta, esimerkiksi tupakasta tai alkoholista, antamalla jonkin rahasumman hyvään tarkoitukseen, kiinnittämällä erityistä huomiota perheen yhteiseen rukoukseen, osallistumiseen pyhään messuun, sakramentin palvontaan tai ristintien hartauteen, tai muistamalla erityisesti niitä, jotka ovat köyhiä, sairaita, vanhuksia tai yksinäisiä.

Katolilaisia kehotetaan ripittäytymään paaston aikana ja pääsiäisaikana ottamaan vastaan kommuunion.

Kaikki täysi-ikäiset aina 60. ikävuoteen asti ovat velvollisia paastoamaan tuhkakeskiviikkona ja pitkäperjantaina. Kaikki 14 vuotta täyttäneet ovat velvollisia pidättymään näinä päivinä liharuoasta.

Kaikissa kirkoissa ja kappeleissa kootaan paaston aikana, erityisesti palmusunnuntaina, paastouhri. Tänä vuonna aiheena on "Ihmisoikeudet ja naiset". Kymmenen prosenttia paastouhrin keräystuloksesta varataan myöhemmin ilmaantuvia äkillisiä avustustarpeita varten.

Hyvää paaston aikaa toivottaen

+ Józef Wróbel SCJ
Helsingin piispa

Fastemandat 2002

Fastetiden börjar detta år askonsdagen den 13. februari och slutar natten till uppståndelsens fest, den 30. mars.

Denna tid bör mera än årets övriga dagar påminna oss om vår Herres lidande, död och uppståndelse. Fastetiden förpliktar oss till livsförnyelse och botgöring.

Man kan göra bot genom att avstå från köttmat eller något annat, t.ex. tobak eller alkohol, genom att ge en penningsumma till ett gott ändamål, genom att ägna särskild uppmärksamhet åt familjens gemensamma bön, genom att delta i den heliga mässan, sakramentstillbedjan eller korsvägsandakt, eller genom att speciellt uppmärksamma dem, som är fattiga, sjuka, åldringar eller ensamma.

Katoliker uppmanas att under fastetiden bikta sig och under påsktiden motta kommunion.

Alla fullvuxna tills de fyllt 60 år är förpliktade att fasta på askonsdagen och långfredagen. Alla 14 år fyllda är förpliktade att avhålla sig från kött.

I alla kyrkor och kapell uppbärs under fastetiden, särskilt på palmsöndagen, ett fasteoffer. Temat i år är "Mänskliga rättigheter och kvinnor". Tio procent av de insamlade medlen sparas för senare akuta hjälpbehov.

Med bästa önskningar för fastetiden

+ Józef Wróbel SCJ
Biskop av Helsingfors

Christus Rex, Inc.

Giovanni Bellini: Herran temppeliintuominen. Galleria Querini Stampalia, Venezia.

Frambärandet i templet

När deras reningsdagar var över, de som var föreskrivna i Moses' lag, förde de honom upp till Jerusalem för att bära fram honom inför Herren. (Luk. 2:22)

Eftersom den förstfödde sonen enligt lagen var Guds egendom, kunde föräldrarna inte betrakta honom som sitt barn, förrän de hade lösköpt honom från Gud. "Allt förstfött av människa bland dina söner skall du lösa. Och när din son i framtiden frågar dig: 'Vad betyder detta?' skall du svara honom så: 'Med stark hand har Herren fört oss ut ur Egypten, ur träldomshuset; ty då Farao i sin hårdnackenhet icke ville släppa oss, dräpte Herren allt förstfött i Egyptens land, det förstfödda såväl ibland människor som ibland boskap. Därför offrar jag åt Herren allt som öppnar moderlivet och är hankön, och allt förstfött bland mina söner löser jag.' Och det skall vara såsom ett tecken på din hand och såsom ett märke på din panna; ty med stark hand har Herren fört oss ut ur Egypten" (2.Mos. 13:13-16) Maria och Josef underkastar sig den rituella föreskriften. Trots att Jesus står över lagen - "Människosonen är Herre över sabbaten" - "underordnar han sig lagen, för att han skall köpa dem fria som står under lagen" (Gal.4:4-5).

Lukas talar emellertid inte om att Maria och Josef "löser" Jesus utan att de bär fram honom inför Herren. Därmed framhäver han den djupa meningen med lagens föreskrift: att den förstfödde sonen offentligt skall erkännas som tillhörande Herren. Jesus skall sannerligen inte lösköpas från Gud! Om någon tillhör Gud i all evighet, så är det han. Hela hans liv har bara en mening: att gå tillbaka till Fadern som han utgått ifrån. "Jag har gått ut från Fadern och har kommit i världen. Nu lämnar jag åter världen och går till Fadern" (Joh. 16:28). Maria går till templet för att viga sin Son åt Gud. Fast hon är hans moder, tillhör han inte henne utan Fadern. Fadern skall ha fullständig frihet att använda honom och föra honom vart han vill.

ur W. Stinissen: *Maria i Bibeln - i vårt liv.*

Rukouksen apostolaatti

Helmikuu

Me rukoilemme, että katoliset sairaalat tunnettaisiin työstään kärsimyksen lieventämisessä ja elämän ilosanoman julistamisessa sekä kunnioituksestaan jokaista ihmistä kohtaan.

Me rukoilemme, että Kambodzhan ja Laosin kristityt edistäisivät kutsumuksia pappeuteen ja sääntökuntaelämään entistä voimakkaammalla hartaudella.

Böneapostolatet

Februari

Vi ber, att katolska sjukhus må utmärka sig genom att lindra lidandet och förkunna livets evangelium samt respekt för varje människa.

Vi ber, att de kristna i Cambodja och Laos må främja präst- och klosterkallelser genom intensivt böneliv.

Ennen kuin puhut, kuuntele,
sillä Jumala puhuu sydämen hiljaisuudessa.
Kalkutan äiti Teresa

Sunnuntaiden ja juhlapyhien lukukappaleet

10.2. Kirkkovuoden 5. sunnuntai (I)

1L Jes. 58:7-10
Ps. 112: 4-5, 6-7, 8a+9. Ks 4a
2L 1 Kor. 2:1-5
Ev. Matt. 5:13-16

13.2. Tuhkakeskiviikko (IV)

1L Joel 2: 12-18
Ps. 51: 3-4, 5-6a, 12-13, 14+17. Ks vrt. 3
2L 2 Kor. 5:20 - 6:2
Ev. Matt. 6: 1-6, 16-18
Paasto- ja abstinenssipäivä

17.2. Paaston 1. sunnuntai (I)

1L 1 Moos. 2:7-9, 3:1-7
Ps. 51: 3-4, 5-6ab, 12-13, 14+17. Ks 3a
2L Room. 5: 12-19 tai 5:12,17-19
Ev. Matt. 4:1-11

24.2. Paaston 2. sunnuntai (II)

1L 1 Moos. 12:1-4a
Ps. 33:4-5, 18-19, 20+22. Ks 22
2L 2 Tim. 1:8b-10
Ev. Matt. 17:1-9

3.3. Paaston 3. sunnuntai (III)

1L 2 Moos. 17: 1-7
Ps. 95: 1-2, 6-7abc, 7d-9. Ks 7d-8a
2L Room. 5: 1-2, 5-8
Ev. Joh. 4: 5-42
tai Joh. 4: 5-15, 19b-26, 39a, 40-42

Serviittien veljeskunnan seitsemän pyhää perustajaa

Liturgisesta kalenteristä voimme nähdä, että helmikuun 17. päivänä (silloin kun päälle ei satu vaikkapa sunnuntaita) vietetään serviittien veljeskunnan seitsemän pyhän perustajan muistoa. Tässä artikkelissa pyrimme antamaan vastauksen siihen, keitä nämä seitsemän miestä oikein olivat.

Eletään sydänkeskiaikaa, 1200-lukua. Rikastuvassa Firenzen kaupunkivaltiossa, josta oli tuleva koko renessanssiajan symboli, kasvoi seitsemän nuorukaista, kukin varakkaasta kauppiasperheestä. Nuorukaiset olivat jo aikaisemmin perustaneet autuaalle Neitsyt Marialle omistetun veljistön nimeltään *Laudesi*, Marian ylistäjät.

Nyt Firenzen - kuten koko Italian - ilmapiiriä tulehduttivat kolmasti ekskommunikoidun keisari Fredrik II:n ja useampien paavien välinen valtataistelu sekä paikalliset poliittiset riidat. Oli vuosi 1233. Seitsemän hurskasta nuorukaista, Buonfiglio dei Monaldi eli *Bonfilius*, Giovanni di Buonagiunta eli *Bonajuncta*, Bartolomeo degli Amidei eli *Amideus*, Ricovero dei Lippi-Ugguccioni eli *Hugo*, Benedetto dell'Antella eli *Manettus*, Gherardino di Sostegno eli *Sosteneus* ja Alessio de' Falconieri eli *Alexius* olivat kokoontuneet yhteen viettääkseen autuaan Neitsyt Marian taivaaseenottamisen juhlaa.

Yht'äkkiä Neitsyt Maria ilmestyi heille. Hän neuvoi heitä vetäytymään maailmasta ja omistautumaan täydellisesti "iankaikkisille asioille". Nuorukaiset tottelivat ja asettuivat jonkin matkaa kaupungin ulkopuolelle, lähelle fransiskaaniveljien luostaria La Camarziassa.

Pian autuas Neitsyt ilmestyi heille uudestaan. Neitsyt Marian neuvon mukaan he pukeutuivat mustaan kaapuun, joka muistutti heitä Jumalanäidin tuskista, alkoivat seurata pyhän Augustinuksen luostarisääntöä ja perustivat hänen palvelijoidensa sääntökunnan. Tämä tapahtui 15. huhtikuuta vuonna 1240. Nuorukaiset, tai nyt jo oikeastaan veljet, valitsivat keskuudestaan esimiehen, antoivat kuuliaisuuden, naimattomuuden ja köyhyyden lupaukset ja hyväksyivät vähitellen uusia jäseniä.

Christus Rex, Inc.

Piero della Francesca: Polittico della Misericordia. Museo Civico, Sansepolchro.

Vuoden 1245 paikkeilla Marian palvelijat siirtyivät Firenzen piispan ehdotuksesta Monte Senariolle, 18 kilometrin päähän kaupungista. Veljet olivat halunneet päästä etäämmälle kiehuvasta kotikaupungistaan, jotta voisivat paremmin omistautua Jumalalle. Vuonna 1246 piispa Trotti pyysi Italian pääinkvisiittoria, pyhää Pietari Veronalaista tutustumaan nuoreen veljistöön. Dominikaani-isä oli näkemäänsä tyytyväinen ja suositteli paaville asti Marian palvelijoiden sääntökunnan hyväksymistä. Ensimmäisen hyväksynnän sääntökunta sai kuitenkin vasta vuonna 1249, jolloin paavin legaatti Toskanassa, kardinaali Raniero Capocci ilmoitti veljille myönteisestä päätöksestä. Seuraavina vuosina veljet perustivat joitakin uusia luostareita, Toskanan lisäksi ensin Umbriaan, sitten muualle Italiaan. Kerjäläisveljistöjen asema oli kirkossa kuitenkin toistuvassa vastatuulessa. Niinpä ei Marian palvelijoidenkaan asema vakiintunut kirkossa ennen, kuin autuas paavi Benedictus XI 11. helmikuuta 1304 julkaisi bullan *Dum levamus*, jolla sääntökunta lopullisesti hyväksyttiin osoittamaan "erityistä kiintymystä kunniakasta ja autuasta Neitsyt Mariaa kohtaan". Tuohon aikaan hengissä oli enää yksi serviittien seitsemästä perustajasta, pyhä Alexis, joka kuoli vasta kuusi vuotta myöhemmin, 110-vuotiaana.

Marian palvelijoiden sääntökunnan seitsemää perustajaa kohtaan kehittyi heti uskonnollinen kunnioitus osoituksena todellisesta Jumalalle omistautumisesta ja siitä uskollisesta veljeydestä, joka seitsikkoa oli yhdistänyt.

Vuonna 1725 kunnioitus sai virallisen kirkollisen hyväksynnän, ja lopulta vuonna 1888 paavi Leo XIII julisti "seitsemän isää" pyhiksi "ikään kuin yhtenä henkilönä". Näin tuli Bonfiliuksesta, Bonajunctasta, Manettuksesta, Amideuksesta, Hugosta, Sosteneuksesta ja Alexiuksesta "Marian palvelijoiden sääntökunnan seitsemän pyhää perustajaa". Heidän jäännöksensä on haudattu sinne, missä he suurimman osan elämästään viettivät: Monte Senariolle. Heidän muistopäiväänsä vietetään helmikuun 17. päivänä, jonka uskotaan olevan pyhän Alexiuksen kuolinpäivä.

MARKO TERVAPORTTI

Lähteinä on käytetty serviittien sääntökunnan kotisivuja (ourworld.compuserve.com/homepages/curia_osm/) sekä laajaa, amerikkalaista *Catholic Encyclopediaa* (www.newadvent.org/cathen).

Autuas paavi Benedictus XI, joka vuonna 1304 hyväksyi lopullisesti Marian palvelijoiden sääntökunnan osoittamaan "erityistä kiintymystä kunniakasta ja autuasta Neitsyt Mariaa kohtaan".

Serviittien nimi samoin kuin sääntökuntalyhenne OSM tulee sääntökunnan latinankielisestä nimestä *Ordo Servorum Mariae*.

Serviittien elämän pääpiirteitä

MARIAN PALVELIJOIDEN sääntökunta syntyi elämänmuotona, jota leimaa evankeliumi ja apostolien esimerkki. Se on sellaisten veljien yhteisö, jotka ovat yhdistyneet Jeesuksen, Herran nimessä.

HENGEN VAIKUTUKSESTA serviitit asettavat velvollisuudekseen ensimmäisten isiensä tavoin todistaa evankeliumista sekä palvella Jumalaa ja ihmisiä. Tässä työssä he jatkuvasti seuraavat Herran äidin ja palvelijattaren Marian esimerkkiä.

MATKALLAAN KOHTI täydellistä rakkautta he tunnustavat olevansa inhimillisen heikkouden alaisia ja siten alttiita kieltämiselle ja erheelle. Siksi he pyrkivät elämään suhteissaan toisiinsa Herran sanoja seuraten: "Olkaa valmiit armahtamaan, niin kuin teidän Isännekin armahtaa. Päästäkää vapaaksi, niin teidätkin vapautetaan" (vert. Luuk. 6:36, 37c).

ARMELIAISUUS KUULUU tunnetusti serviittien piirteisiin. He jatkavat elämässään Jumalanäidin esimerkkiä.

Yleiskapituli

Serviittien sääntökunnan 211. yleiskapituli pidettiin syksyllä 2001 Roomassa. 54 veljeä edusti siellä sääntökunnan kaikkiaan noin tuhatta jäsentä. Uudeksi yleisesimieheksi valittiin 44-vuotias meksikolainen isä **Ángel M. Ruiz Garnica** OSM.

Tapaamisen kolmeksi keskeiseksi teemaksi nousivat 1) Jumalan etsiminen ja kokeminen, 2) palvelun muotojen kehittäminen ja 3) kutsumusten tukeminen. Keskusteltuaan laajasti näistä teemoista veljet asettivat itselleen seuraavat tavoitteet: "Jokaisen veljen ja jokaisen yhteisön on tunnistettava ja elävöitettävä kaikin mahdollisin tavoin Jumalakokemuksensa. Jokaisen veljen ja jokaisen yhteisön on voitettava takaisin sääntökunnan alkuperäinen innoitus, jotta he voisivat kohdata tämän päivän uudet haasteet." Erityisesti tämä toinen päämäärä - alkuperäisen innoituksen omaksuminen - synnytti laajaa keskustelua veljien apostolisen toiminnan muodoista. Sääntökunnalla on monenlaisia tehtäviä: Sen hoidossa on pyhäkköjä ja lähetyskohteita, se toimii kasvatuksen, koulutuksen ja tutkimuksen parissa. Sen tunnusmerkki on vieraanvaraisuus, myötätunnon osoittaminen.

Serviittien karisma

Italialaiset serviitit kuvailevat sääntökuntansa karismaa seuraavasti: "Ihmiset kysyvät meiltä Marian palvelijoilta usein: 'Mitä te oikein teette?' Kysymys on melko hienostunut, ja sen todellinen sisältö lieneekin: 'Minkälaista kirkollista apostolaattia varten teidät on perustettu?' Suurin osa kysyjistä mykistyy kuullessaan vastauksemme. Ei meitä ole perustettu TEKEMÄÄN jotakin tiettyä. Meidät on perustettu OLEMAAN jotakin. Olemaan, maailman edessä, erityinen todistus veljeydestä ja palvelusta, saaden inspiraatiomme Jeesuksen äidiltä. Sama uskomme panee meidät astumaan yhteisöjemme ulkopuolelle auttamaan paikalliskirkkoja niiden kulloisissakin tarpeissa. Jos Neitsyt Maria lähti kiireesti vuorille ollakseen avuksi Elisabetille, joka oli kuudennella kuullaan, jos hän niin inhimillisesti pyysi poikaansa korjaamaan viinin vähyyden tai jos hän yhdessä yhdentoista apostolin kanssa levottomasti odotti Hengen laskeutumista, eivät hänen palvelijansa voi tavoitella vähempää."

"Palvelumme, jota teemme kirkon hyväksi, on jotakin enemmän kuin pelkät suorittamamme teot. Marian palvelijoiden tunnustettu toiminta-edellytys on myötätunto tai armeliaisuus. Se merkitsee elämistä niin kuin Maria. Ehkei missään muussa paikassa tätä seikkaa esitetä yhtä hyvin kuin sääntöjemme loppusanoissa. Niihin sulkeutuu, niin kuin pieneen korulippaaseen, kaikki se, mitä toivomme olevamme ja millä tavalla pyrimme palvelemaan. 'Tässä palvelualttiudessa olkoon kuva Mariasta ristin juurella meidän johdattajamme. Koska ihmisen Poika on yhä ristiinnaulittu sisarissaan ja veljissään, niin me, Hänen äitinsä palvelijat, tahdomme olla Marian kanssa niiden loppumattomien ristien juurella tarjotaksemme heille lohdutusta ja lunastavaa tukeamme.'"

Katolisen moraaliopin teologiset perusteet kiertokirjeen Veritatis splendor valossa

Piispamme Józef Wróbelin SCJ moraaliteologinen katsaus. Osa 2/3.

Laki ja vapaus

Kiertokirjeestä *Veritatis splendor* saa sen käsityksen, että ihmisen moraalisen elämän suurin draama näytellään lain ja ihmisen vapauden välillä. Tämä dramaattisuus ei johdu niinkään siitä, että nämä kaksi ihmisen moraalista elämää määräävää tekijää olisivat yhteensovittamattomat, vaan se johtuu siitä, että käsitys sekä laista että vapaudesta on vääristynyt. Laki ymmärretään hyvin usein jäykistyneinä puitteina, joihin ihminen tavallaan väkisin tungetaan ja jotka kahlitsevat hänen riippumattomuutensa. Tähän käsitykseen laista liittyy myös vääristynyt käsitys vapaudesta: vapaus käsitetään hillittömäksi itsemääräämisoikeudeksi, joka antaa ihmiselle vallan luoda itse omat arvonsa.

Kiertokirje ratkaisee lain ja vapauden väärinkäsitetyn suhteen, jota kutsutaan "antinomiaksi", asettamalla sen vastakohdaksi "teonomian" tai "osallistuvan teonomian". Olemuksensa mukaan tämä "osallistuva teonomia" perustuu sille perusedellytykselle, ettei laki, joka velvoittaa ihmistä moraalisesti, tule hänen ulkopuoleltaan, sitä ei pakoteta häneen ulkopuolelta, vaan se kuuluu hänen onttis-eksistenttiseen luontoonsa. Tämä koskee erityisesti ihmistä silloin, kun Jeesus Kristus on lunastanut ja uudistanut hänet.

Tämän käsityksen lähtökohtana ovat pyhän apostoli Paavalin mietteet, ennen kaikkea hänen käsitteensä "kirjaimen laki" ja "Hengen laki" sekä niiden suhde toisiinsa. On tärkeää panna merkille se, että kansojen apostoli liittää ensin mainitun lain "lihalliseen ihmiseen", siis ihmiseen, jota ei ole vielä lunastettu tai joka on langennut uudelleen. Sitä vastoin "Hengen laki" liittyy lunastettuun ihmiseen, joka on liitetty Jeesukseen Kristukseen. Ja edelleen pyhän Paavalin mukaan hengellinen, Kristuksessa elävä ihminen ei ole lain orjuuden alainen, vaan lain orjana pysyy sellainen ihminen, joka elää synnissä. Paavali kehittelee näitä synnin ja lain sekä vapauden ja Hengessä elämisen teologis-soteriologisia suhteita jonkin verran laajemmin mm. *kirjeessään galatalaisille*. Siinä pyhä Paavali kirjoittaa: "Tarkoitan tätä: antakaa Hengen ohjata elämäänne, niin ette toteuta lihanne, oman itsekkään luontonne haluja. Liha haluaa toista kuin Henki, Henki toista kuin liha. Ne sotivat toisiaan vastaan, ja siksi te ette tee mitä tahtoisitte. Mutta jos Henki johtaa teitä, ette ole lain alaisia. Lihan aikaansaannokset ovat selvästi nähtävissä. Niitä ovat siveettömyys, saastaisuus, irstaus, epäjumalien palveleminen, noituus, vihamielisyys, riidat, kiihkoilu, kiukku, juonittelu, eripuraisuus, lahkolaisuus, kateus, juomingit, remuaminen ja muu sellainen ... Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys,

Katolisesta tiedotuskeskuksesta: Paavi **Johannes Paavali II**:n kiertokirje *Totuuden loiste* (*Veritatis splendor*). 13,- euroa + postituskulut.

ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä. Näitä vastaan ei ole laki. Ne, jotka ovat Jeesuksen Kristuksen omia, ovat ristiinnaulinneet vanhan luontonsa himoineen ja haluineen. Jos me elämme Hengen varassa, meidän on myös seurattava Hengen johdatusta" (Gal. 5:16-25).

Tämä, samoin kuin muut vastaavat tekstit, osoittaa, että laki kietoo orjuuteensa vain synnissä elävän ihmisen, ja vielä tarkemmin: synnin tahraamissa asenteissa pysyvän ihmisen siinä määrin kuin nämä asenteet ilmentävät väärinkäsitettyä autonomiaa, ehdotonta moraalista riippumattomuutta Jumalasta, suorastaan kapinaa Jumalaa, Herraa kohtaan. Ihminen kokee lain mahdin vasta sitten, kun - niin kuin pyhä Paavali jatkossa sanoo - laista tulee hänelle "synnin laki" tai "kuoleman laki" (vert. Room. 7:13; 8:2) tai suorastaan "kirjain, joka surmaa" (vert. 2 Kor. 3:6). Jeesus Kristus korostaa itse yksiselitteisesti tätä keskinäistä riippuvuutta. Hän sanoo nimittäin: "Jos te pysytte uskollisina minun sanalleni, te olette todella opetuslapsiani. Te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita. [...] Totisesti, totisesti: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. [...] Jos Poika vapauttaa teidät, te olette todella vapaita" (Joh. 8: 31, 34, 36). Johannes Paavali II puuttuu omasta puolestaan tähän todellisuuteen lyhyin mutta tärkein sanoin: "Se, joka elää 'lihan mukaan' kokee Jumalan lain taakkana, vapautensa kieltämisenä tai ainakin sen rajoittamisena. Se taas, jota rakkaus elävöittää ja joka 'antaa Hengen ohjata elämäänsä' (Gal. 5:16) ja haluaa palvella toisia, havaitsee Jumalan lain perustavaksi ja välttämättömäksi tieksi vapaasti valittuun ja elettyyn rakkauden harjoittamiseen. Hän saa tuntea sisäistä vetoa - aitoa ja omasta itsestään lähtevää 'tarvetta' eikä suinkaan pakkoa - tehdä enemmän kuin vain täyttää lain minimivaatimukset; hän haluaa elää lain 'täyteydessä' "

Yllä olevista ajatuksista voimme tehdä sen johtopäätöksen, ettei moraalilaki ole todelliselta luonteeltaan millään tavoin heterogeeninen suhteessaan ihmisen vapauteen. Sillä ei sitä paitsi ollut heterogeenistä luonnetta edes vanhan liiton aikana. Pyhän Paavalin mukaan laki on ollut luonteeltaan ennen muuta "hengellinen" (vert. Room. 7:14). Tällä hän haluaa sanoa, että laki on peräisin Jumalasta ja sellaisena se pyrkii johdattamaan ihmisen itse lainantajan luokse. Kansojen apostoli painottaa tätä lain ominaisuutta vielä yksiselitteisemmin antaessaan sille "valvojan" tehtävän: "Mutta ennen kuin uskon aika tuli, me jouduimme olemaan lain vartioimina ja sen vankeina, kunnes usko ilmestyisi. Näin laki oli meidän valvojamme Kristuksen tuloon asti, jotta me sitten tulisimme vanhurskaiksi uskosta. Nyt uskon ilmestyttyä emme enää ole valvojan alaisia" (Gal. 3:23 ss.).

Katolisesta tiedotuskeskuksesta: Paavi **Johannes Paavali II**:n kiertokirje *Elämän ilosanoma* (*Evangelium vitae*). 9,75 euroa + postituskulut.

Lain ja ihmisen vapauden suhde toisiinsa on siis tietyllä tavalla heijastusta vanhan lain ja uuden, Kristuksen lain, keskinäisestä suhteesta. Jos kuitenkin katsomme tätä toisesta näkökulmasta, näemme, että jännite, jonka laki herättää ihmisessä, suorastaan neutralisoituu Jeesuksessa Kristuksessa - sen ansiosta, että olemme osalliset hänestä ja siten myös hänen laistaan.

Ymmärtääksemme yllä esitetyt ajatukset meidän on lähdettävä liikkeelle vanhan lain teologisesta merkityksestä sellaisena kuin se esiintyy kymmenen käskyn muodossa ja hahmossa. Yleisesti vallitsevasta käsityksestä huolimatta dekalogi on olennaisesti enemmän kuin pelkkä luonnonlain perusvaatimusten ilmoitus kirjoitetussa asussa. Dekalogi merkitsee päinvastoin sitä, että Jumala tulee erityisellä tavalla syntiinlangennutta ihmistä vastaan tämän yrittäessä ikään kuin "etsiä ja hapuilla" perustavimpia moraalisia velvollisuuksiaan (vert. Apt. 17:27). Se tosiasia, ettei dekalogia annettu ihmiselle luomisen, vaan liiton solmimisen yhteydessä, viittaa juuri siihen, että Jumalan käskyjä on luettava välittömässä yhteydessä pelastushistoriaan. Dekalogia ei siis anneta ihmiselle lakina lain itsensä vuoksi eikä edes perusperiaatteeksi, jonka avulla ihminen solmisi "harmoniasopimuksen" luomisjärjestyksen ja siten myös itsensä ja ihmiskunnan kanssa. Dekalogi annetaan valitulle kansalle ennen kaikkea liiton toteuttamisen edellytykseksi, ja siten myös uudessa liitossa lopullisella tavalla sen täyttämisen välttämättömäksi edellytykseksi Jeesuksen Kristuksen persoonassa. Näin ollen kahteen tauluun kirjoitetut "kymmenen sanaa" ratkaisevat, millainen ihmisen ja Jumalan välinen suhde on laadultaan, ja asettavat perustan, vähimmäisvaatimuksen sille, että tämä suhde säilyy lapsen suhteena Jumalaan.

Dekalogin lain täytettyä valvojan tehtävänsä Jeesus Kristus ei suinkaan heitä sitä menemään tai kiellä sitä. Silloin hän tulisi näet hylänneeksi myös ihmisen luonnon. Ihmisluonto säilyttää uuden liiton todellisuudessa alkuperäisen, luonteeltaan muuttumattoman rakenteensa, vaikka se

Katolisesta tiedotuskeskuksesta: Paavi **Johannes Paavali II**:n kiertokirje *Usko ja järki* (*Fides et ratio*). 10,10 euroa + postituskulut.

kokeekin lunastuksen Jeesuksessa Kristuksessa. Sen kautta sille luodaan myös tilaisuus kyetä toteuttamaan täydellisyyden ihanne koko täyteydessään, kun se saa mahdollisuuden saada ilmaisunsa elämässä "Jumalan kuvan ja kaltaisuuden" mukaisesti Jeesuksen Kristuksen, siis uuden Aadamin kuvana. Uusi laki, jota kutsutaan myös Hengen ja armon laiksi, nivotaan ihmisen uudistuneeseen luontoon, kun hänet on liitetty Jeesukseen Kristukseen.

On muistettava kuitenkin se, ettei dekalogi - Herran Jeesuksen Kristuksen omien sanojen mukaan - ole menettänyt mitään ajankohtaisuudestaan. Se täyttää alituisesti valvojan tehtäväänsä, vaikka tämä tapahtuukin uudella tavalla: kristitty ei ole vielä toteuttanut itsessään lunastuksesta johtuvaa muutosta, hän ei ole vielä tullut Kristuksen kaltaiseksi. Kristityssä on vasta alkanut "lapseksi tulemisen" tapahtuma; hänessä tapahtuu ainoastaan vähitellen siirtyminen "lihalliselle ihmiselle" ominaisista käskyistä siihen yhteen rakkauden käskyyn, jonka tulee normatiivisena johtaa niiden oppilaiden elämää, jotka on liitetty Mestariinsa Jeesukseen Kristukseen. Toisin sanoen dekalogin käskyt opastavat ihmistä jatkuvasti tiellä siihen täydellisyyteen, joka johtaa ykseyteen Jeesuksen Kristuksen kanssa. Samalla ne ohjaavat yksiselitteisesti näkemään, mitä rakkaus merkitsee ja mitä rakastaminen tarkoittaa.

Lapseksi tuleminen on tapahtuma, jonka rinnalla kulkee ihmisen sisäinen vapautuminen. Ihminen saavuttaa täyden vapauden olemalla uskollinen Jumalan tahdolle, joka käy ilmi käskyistä, ja löytämällä rakkauden, jonka mallin ihminen näkee tarkkaamalla Jeesusta Kristusta. Kun ihminen tosiaan asettaa päämääräkseen tehtävän muotoutua Jumalan kuvaksi ja hänen kaltaisuuteensa, jonka mallina on Jeesus Kristus, hänen täytyy etsiä HÄNESTÄ myös vapauden malli. Syventävä teologinen ajattelu päätyy siihen johtopäätökseen, että juuri tämä vapaus on ilmoitettu niinä huippuhetkinä, joina Jumala on asettunut ihmisen puolelle. Näin tapahtui ensinnäkin luomistapahtumassa, joka on nähtävä Jumalan ylitsevuotavan rakkauden tapahtumana. Myöhemmin näin kävi koko luomakunnan uudistustyössä Jeesuksessa Kristuksessa ja Pyhän Hengen lahjassa, joka on Isän ja Pojan henkilöitynyt, lihaksitullut rakkaus. Juuri tämä Jeesuksen Kristuksen "Ecce venio" ja hänen antautumisensa uhrilahjaksi ristinpuulla käy ilmi läpi koko pelastushistorian korkeimpana ilmauksena täysin vapaasta ja suvereenista itsensä luovuttamisesta Isälle, kun Poika on alistanut toimintansa Isän tahdolle. Herra Jeesus Kristus sanoo itse itsestään: "Isä rakastaa minua, koska minä annan henkeni - saadakseni sen jälleen takaisin. Kukaan ei sitä

... jatkuu sivulla 10 ...

Helsinki

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunta

Pyhän Henrikin aukio 1, 00140 Helsinki. Puh. (09) 6824040, fax (09) 6224618. Sähköposti henricus@cath.fi.

Messut su 10.00 missa lat./engl., ranska, esp., saksa, 11.15 päämessu/högmässa, 18.00 iltamessu/kvällsmässa. Aamumessu ma, ti, to 7.30 ja iltamessu ma, ke, pe, la 18.00. Ruusukko ja sakramenttihartaus to 18.00. Rippitilaisuus la 17.30-18.00. Vesper la 17.40.

9.2. la 9.30 lördagskursen i församlingssalen, 10.00 lauantaikurssi Englantilaisessa koulussa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu, 19.00 P. Henrikin seuran karnevaalit seurakuntasalissa
10.2. **kirkkovuoden 5. sunnuntai:** 10.00 lat/ranska, 11.15 päämessu/högmässa, 16.30 venäläinen messu, 18.00 iltamessu
13.2. ke Tuhkakeskiviikko, paaston aika alkaa: 18.00 iltamessu, tuhkan siunaaminen ja tuhkaristin jakaminen
16.2. la 10.00 lastenkerho lastentarhassa, 12.00 lastenmessu, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
17.2. **Paaston 1. sunnuntai:** 10.00 la/esp, 11.15 päämessu/högmässa, 14.00 messu Porvoossa, 16.30 messu saksaksi, 18.00 iltamessu
18.2. ma informaatiokurssi Marian seurakuntasalissa
20.2. ke 14.00 seniorien messu ja tapaaminen
23.2. la Koko päivän kestävä retretti kirkossa ja seurakuntasalissa, 17.40 vesper, 18.00 aattomessu
24.2. **Paaston 2. sunnuntai:** 10.00 lat/eng, 11.15 päämessu/högmässa, 14.00 messu Järvenpäässä, 16.00 messu Tikkurilassa, 18.00 kvällsmässa
1.3. pe 12.30 katumushartaus ja mahdollisuus rippiin nuorille

Diaspora

Järvenpää: 24.2. su 14.00
Porvoo: 17.2. su 14.00
Tikkurila (ort. kirkko): 24.2. su 16.00

Pyhän Marian seurakunta

Mäntytie 2, 00270 Helsinki. Puh. (09) 2411633, fax (09) 2411634. Sähköp. marian.srk@kolumbus.fi. Kotisivu www.kolumbus.fi/marian.srk.

Su 10.00 päämessu, kirkkokahvit, 11.30 messu 1. suomeksi/2. vietnamiksi/3. englanniksi/4. italiaksi, 18.30 iltamessu. Ma, ke, pe 7.15 aamumessu, ti, to, la 18.30 iltamessu. Ti 18.00 ruusukkorukous. To 18.00 adoraatio ja vesper. Rippitilaisuus la 18.00.18.30 ja sopimuksen mukaan. Papit tavattavissa parhaiten 9-12.

9.2. la 10.00 lauantaikurssi, 13.00 messu lapsille, 18.30 iltamessu
10.2. **Kirkkovuoden 5. sunnuntai:** 10.00 päämessu, 11.30 messu, 16.00 messu Forssassa, 18.30 iltamessu
11.2. ma 14.00 maanantaiklubi
12.2. ti 19.00 jatko-opintopiiri
13.2. ke Tuhkakeskiviikko: 18.30 messu ja tuhkan jakaminen
15.2. pe 18.30 ristintienhartaus suomeksi
16.2. la 16.30 messu suomeksi Riihimäellä, 18.30 iltamessu
17.2. **Paaston 1. sunnuntai:** 10.00 päämessu, 11.30 messu englanniksi, 18.00 adoraatio, 18.30 iltamessu
18.2. ma 14.00 maanantaiklubi, 18.00 seurakuntaneuvoston kokous, 18.30 informaatiokurssi
19.2. ti 19.00 Teresat
22.2. pe 18.30 ristintienhartaus ruotsiksi
23.2. la 18.30 iltamessu
24.2. **Paaston 2. sunnuntai:** 9.30 ristintienhartaus, 10.00 päämessu, 11.30 messu italiaksi, 15.00 messu Soukan kappelissa, 18.30 iltamessu
25.2. 14.00 maanantaiklubi
26.2. 19.00 Fransiskaanit
1.3. pe ei aamumessua

Diaspora

Forssa: 10.2. su 16.00
Riihimäki: 16.2. la 16.30 suomeksi
Soukka: 24.2. su 15.00

Informaatiokurssi

Helsingin seurakuntien yhteinen informaatiokurssi kirkkoon liittyville ja muille katolisesta uskosta kiinnostuneille Pyhän Marian kirkon seurakuntasalissa (Mäntytie 2, Meilahti) maanantaisin klo 18.30-20.30. Seuraavat kurssi-illat:

18.2. **Neitsyt Maria ja pyhät** (*Katolisen uskon perusteet* 114-115, 293-298). Isä Teemu Sippo SCJ.
4.3. **Synti, parannuksen sakramentti, sairaiden voitelu** (230-248, 170-178). Isä Kazimierz Lewandowski SCJ.

Äiti-lapsikerho

Tervetuloa uudet ja aiemmin mukana olleet äidit ja lapset! Kokoontumisaikoja ja -paikkoja voit tiedustella Tarjalta, puh. 040-5004049.

Turku

Pyhän Birgitan ja autuaan Hemmingin seurakunta

Ursininkatu 15a, 20100 Turku. Puh. (02) 2314389, fax (02) 2505090. Sähköposti turunkat@ saunalahti.fi.

Su 10.30 päämessu, 18.30 evening mass. Ma, pe, la 7.30 aamumessu, ti 18.30 iltamessu, to 18.00 adoraatio, 18.30 iltamessu. Ke 17.00 messu Piikkiössä. Rippitilaisuus ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

9.2. la 10.00 messu Ahvenanmaalla
10.2. **Kirkkovuoden 5. sunnuntai**: 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 messu englanniksi
13.2. ke Tuhkakeskiviikko: 18.30 messu; messun aikana tuhkan siunaaminen ja jakaminen (paasto- ja abstinenssipäivä)
16.2. la Katekeesi ja lastenkerho Turussa
17.2. **Paaston 1. sunnuntai:** 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 messu englanniksi
23.2. la Katekeesi Raumalla ja Porissa, 18.00 messu Porissa
24.2. **Paaston 2. sunnuntai:** 9.15 aamumessu, 10.30 päämessu, 18.30 messu englanniksi

Diaspora

Ahvenanmaa: 9.2. la 10.00
Pori: 23.2., 9.3. la 18.00

Jyväskylä

Pyhän Olavin seurakunta

Yrjönkatu 36, 40100 Jyväskylä. Puh. (014) 612659, fax (014) 612660. Kotisivu www.katt.fi/olavi.htm.

Su 10.30 päämessu. Ke 18.00 iltamessu. Tiedot muiden arkipäivien messuista puhelimitse ja kirkon ovelta. Rippitilaisuus sopimuksen mukaan.

6.2. ke 18.00 iltamessu
10.2. **Kirkkovuoden 5. sunnuntai - Laskiaissunnuntai:** 10.30 päämessu
13.2. ke **19.00** Tuhkakeskiviikon messu. Paaston alku
16.2. la Lasten uskonnonopetus Jyväskylässä, 12.30 perhemessu
17.2. **Paaston 1. sunnuntai:** 10.00 ristintie, 10.30 päämessu
20.2. ke 18.00 iltamessu
23.2. la 11.00 messu Savonlinnassa
24.2. **Paaston 2. sunnuntai:** 10.00 ristintie, 10.30 päämessu, 16.00 messu Kuopiossa
27.2. ke 18.00 iltamessu
28.2. to 18.00 messu Kiteellä

Diaspora

Joensuu: (Ort. kirkon seurakuntasalissa) 2.3., 6.4., 4.5., 25.5. la 11.00
Kitee: (Ev.lut. kirkon kappelissa) 28.2., 4.4., 2.5., 23.5. to 18.00
Kuopio: (Ort. kirkon seurakuntasalissa) 24.2., 24.3., 14.4., 5.5., 26.5. su 16.00
Mikkeli: (Ev.lut. tuomikirkon krypta) 3.3., 21.4., 2.6. su 16.00
Savonlinna: (Ort. kirkossa) 23.2., 23.3., 20.4., 11.5., la 11.00
Varkaus: (Ort. kirkossa) 2.3., 6.4., 4.5. la 16.00

Seniorien kokoukset tiistaisin klo 14.00: 5.2., 12.3., 9.4.

Esitelmäilta seurakuntasalissa ke 27.2. iltamessun jälkeen: Caritaksen toiminnanjohtaja Hannele Kankuri kertoo Caritaksen sosiaalisista ja karitatiivisista tavoitteista.

Tampere

Pyhän ristin seurakunta

Amurinkuja 21 A, 33230 Tampere. Puh. (03) 2127280, fax (03) 2147814. Sähköposti katristi @nic.fi. Kotisivu www.nic.fi/ ~katristi.

Su 10.00 ruusukkorukous, 10.30 päämessu. Ti, to 7.30 aamumessu, ma, ke, pe 19.00 iltamessu. Ke 18.40 vesper. La messu 8.30. Rippitilaisuus ennen messuja ja sopimuksen mukaan.

9.2. la 9.30 katekeesi, 14.15 messu
10.2. **Kirkkovuoden 5. sunnuntai:** 10.30 päämessu
13.2. ke 19.00 Tuhkakeskiviikon messu
16.2. la 10.30 lastenkerho, 12.30 messu
17.2. **Paaston 1. sunnuntai:** 10.30 päämessu, 14.00 puolankielinen messu
20.2. ke 19.30 informaatiokurssi "Opus Dein spiritualiteetti"
23.2. la 12.00 messu Pietarsaaressa, 16.00 messu Vaasassa, 18.30 messu Kauhajoella
24.2. **Paaston 2. sunnuntai:** 10.30 päämessu
2.3. la 9.30 katekeesi, 14.15 messu

Diaspora

Hämeenlinna: 3.3. su 15.00
Kauhajoki: 23.2. la 18.30
Pietarsaari: 23.2. la 12.00
Vaasa: 23.2. la 16.00

Kouvola

Autuaan Ursulan seurakunta

Valimontie 1, 45100 Kouvola. Puh. (05) 3711251. Sähköposti stan.szymajda@sci.fi. Kotisivu www.sci.fi/~stan.

Su 11.00 tai 18.00 päämessu kirkossa. Rippitilaisuus puoli tuntia ennen messuja ja sopimuksen mukaan. Kirkkoherra tavattavissa parhaiten torstaisin.

7.2. to 18.00 iltamessu
10.2. **kirkkovuoden 5. sunnuntai:** 11.00 päämessu
13.2. ke 18.00 tuhkakeskiviikon liturgia
14.2. to 18.00 iltamessu
17.2. **Paaston 1. sunnuntai:** 18.00
21.2. to iltamessu 18.00
24.2. **Paaston 2. sunnuntai:** 18.00
28.2. to iltamessu 18.00
1.3. pe messu ja adoraatio 18.00

Diaspora

Lahti: ortodoks. kirkossa: 14-16 uskonnonopetus, messu 16.00. Päivämäärät: 2.3., 6.4., 4.5.
Lappeenranta: ortodoks. kirkossa: klo 11.30. Päivämäärät: 17.2., 17.3., 21.4., 19.5.
Hamina: Poitsilan seurakuntakodissa: 11.00. Päivämäärät: 24.2., 24.3., 28.4.

Uskonnonopetus Kouvolassa: kuukauden toisena lauantaina klo 11-13. Päivämäärät: 9.2., 9.3., 13.4., 11.5.

Oulu

Nasaretin Pyhän Perheen seurakunta

Liisantie 2, 90560 Oulu. Puh. (08) 347834, fax (08) 347029. Sähköposti marino@pp.inet.fi.

Su 11.00 päämessu. Ma, ti, ke, pe 18.30 iltamessu. Ke, la 19.00 neokatekumenaaliyhteisön liturgia. Rippitilaisuus pe 17.30-18.30 ja sopimuksen mukaan.

7.2. to 19.00 ekumeeninen Sanan jumalanpalvelus ortodoksisessa kirkossa
10.2. **kirkkovuoden 5. sunnuntai:** 11.00 päämessu, 17.00 messu Rovaniemellä
13.2. ke 18.30 tuhkakeskiviikon iltamessu
15.2. pe 17.30 ristintiehartaus
16.2. la 11.00 uskonnonopetus
17.2. **Paaston 1. sunnuntai:** 11.00 päämessu, 17.00 messu Torniossa
22.2. pe 17.30 ristintiehartaus
24.2. **Paaston 2. sunnuntai:** 11.00 päämessu, 17.00 messu Raahessa
26-28.2. ekumeeninen seminaari Rokualla (ei ole messua)
1.3. pe 17.30 ristintiehartaus

Diaspora

Raahe: 24.2. su 17.00
Rovaniemi: 10.2. su 17.00
Tornio: 17.2. su 17.00

Keskukset

Ekumeeninen keskus

Myllyjärvi, 02740 Espoo. Puh. (09) 8557148.

Su 11.00 liturgia, kirkkokahvit. To, pe 9.00-18.00 ikonimaalauksen opetusta.

Stella Maris

Sirkkoontie 22, 09630 Koisjärvi. Puh. (019) 335793, fax (019) 335892.

Kalenteri

16.-22.2. Hiihtolomaleiri
4.-6.3. Pappienneuvosto
8.-10.3. Reträtt: Carls SJ
5.-6.4. P. Maria: vahvistuslasten opetus
21.-24.4. Vårträff
3.-4.5. P. Henrik: vahvistuslasten opetus
17.-19.5. Juventuksen leiri
24.-31.5. Pikkusisarten retriitti

Studium Catholicum

Ritarikatu 3b A, 00170 Helsinki. Puh. (09) 660901, fax (09) 68712244.

Kirjasto on avoinna ke 14-18.

Katolisen tiedotuskeskuksen uusi verkko-osoite on 13.2. alkaen

www.catholic.fi

Sähköposti

info@catholic.fi
fides@catholic.fi

Katekeettinen keskus tiedottaa

Katolinen uskonnonopetus muissa kuin Helsingin seurakunnissa

TURKU

Lauantaikurssipäivät: 9.2., 2.3., 6.4. ja 11.5.

Opettajat: Kristiina Peltonen, Verna Santamala, Florence Schmitt, sisar Elisabeth OSSS, Abdulmasih Husaini, Abla Mkegbe, isä Wieslaw Swiech SCJ, Renate Hakkarainen, Jouni Elomaa, (Sandra Yussuf), koordinaattori Teija-Liisi Laaksonen.

PORI/RAUMA: isä Wieslaw Swiech SCJ
MAARIANHAMINA: Sara Kemetter

TAMPERE

Lauantaikurssipäivät: 9.2., 2.3., 23.3. ja 20.4.

Opettajat: Marja-Liisa Linder, sisar Theresa Jezl, Juho Kyntäjä, sisar Bozena Wilczynska SKJ, sisar Anna Krasuska SKJ, Tuomo Vanhatalo, Sinikka Meurmann, (Toni Leander).

VAASA/SEINÄJOKI: isä Peter Gebara SCJ
KOKKOLA/PIETARSAARI: Anne-Maj Korpela

JYVÄSKYLÄ

Lauantaikurssipäivät: 16.2., 16.3., 13.4. ja 18.5.

Opettajat: sisar Malgorzata Grzeskowiak SKJ, sisar Anna Krasuska SKJ, sisar Theresa Jezl CPPS, Aino Kelo, Diana Ruppert, Renata Wierzchowiecki, isä Frans Voss SCJ, (Berta Sipi).

JOENSUU/SAVONLINNA: isä Frans Voss, sisar Malgorzata Grzeskowiak SCJ, Marja Ilppola, Satu Lehtonen.

KOUVOLA

Lauantaikurssipäivät: 9.2., 9.3., 13.4. ja 11.5.

Opettajat: Marja-Leena Rautakorpi, Anja Purhonen.

LAHTI: 2.3., 6.4. ja 4.5
opettajat: sisar Barbara Ogieniewska, Anja Purhonen.
LAPPEENRANNAN ALUE: isä Stanislaw Szymajda SCJ

OULU

Opetusta seurakunnassa kuukauden 1. ja 3. lauantaina.

Opettajat: isä Marino Trevisini, Heikki Ailisto, Daniele Ferraro

Etäopiskelijat

Yläasteen ja lukion opettajana Marjatta Jaanu-Schröder

Katekeettinen neuvottelukunta

Marjatta Jaanu-Schröder (Katekeettinen keskus), sisar Barbara Ogieniewska SKJ (P. Henrikin srk/puolankielinen opetus), Renata Wrobel-Eskelinen (P. Marian srk), sisar Theresa Jezl CPPS (P. Ristin srk), Kristiina Peltonen (P. Birgitan srk), Anja Purhonen (Autuaan Ursulan srk), sisar Malgorzata Grzeskowiak SKJ (P. Olavin srk), isä Marino Trevisini (P. Perheen srk), Sara Torvalds (ruotsinkielinen opetus, Pham Mai Huong (vietnaminkielinen opetus), isä Manuel Prado (Opus Dein pappi), isä Zdzislaw Huber SCJ (piispan nimittämä pappi).

Yhdistykset

Academicum Catholicum

Torsdagen den 14.2. kl. 18.30 samlas vi till en svenskspråkig afton hos AC:s hedersmedlem **Ingegerd Luther**. Adressen är Djurgårdsvillan 8, invid korsningen av 1. linjen och Alpgatan i Berghäll (telefonkatalogens kartblad nr 52 ruta 76/85).

Ingegerd berättar om den italienska författaren **Alessandro Manzonis dramatiska omvändelse i Paris 1810**. Manzonis huvudverk *De trolovade* med en stark underton av nationalism kom att bli den första folkliga romanen på italienska i modern tid.

Månadens diskussionstema: **Mässä på svenska eller tvåspråkig mässa?**

Helmikuussa vietämme ruotsinkielistä iltaa **torstaina 14.2. klo 18.30 Ingegerd Lutherin** luona. Huom! Paikka on siis eläintarhan huvila no. 8, Ensi linjan ja Alppikadun risteyksen tuntumassa (puhelinluettelon karttasivun 52 ruutu no. 76/85).

AC:n kunniajäsen Ingegerd kertoo italialaisen kirjailijan **Alessandro Manzonin kohtalokkaista hetkistä Pariisissa vuonna 1810**. Manzonin pääteos *Kihlatut* toimi myös Italian kansallisen heräämisen innoittajana.

Kuukauden keskusteluteemana: **Ruotsinkielinen vai kaksikielinen messu?**

Maaliskuun kokous on jälleen Studiumissa (Ritarikatu 3b A). **Jouko H. Nissinen** kertoo torstaina 14.3. klo 18.30 aiheesta *Ajankäytöstä elämän hallintaan*. Kronos-kalentereistaan ja ajankäyttökirjoistaan tunnettu Nissinen pohtii kristilliseen ja itämaiseen mietiskelyyn pohjautuvaa elämänhallintaa.

Juventus Catholica

Catholic Students' Club: Rosary and Holy Mass on the following Tuesdays at 18.00 in St. Henry's Cathedral: 19.2., 5.3.

Maallikkofransiskaanit OFS

26.2. tiistai: esitelmäilta Marian seurakuntasalissa iltamessun jälkeen. Paastonajan mietiskely San Damianon ristin edessä: Kirkon sakramentti.

Teresat

P. Marian kirkossa iltamessun jälkeen:

19.2. tiistai: Työilta, kirpputorin valmistelua.
5.3. tiistai: Esitelmäilta, **Kalevi Pöykkö** alustaa aiheesta "Ristin juurella". Keskustelua.

Muita tapahtumia

Jeesuksen pikkusisaret järjestävät

hiljaisen viikon

24.-31. toukokuuta 2002 Stella Marisissa. Isä **Jan Aarts** SCJ auttaa meitä syventymään aiheeseen

Agapé: Kristityn rakkaus.

Retriitti on avoin kaikille. Lisätietoja Tampereen pikkusisarilta, os. Sähköraitti 4 B 19, 33720 Tampere, puh. (03) 3182169.

Retriitti Birgitalaisluostarissa
15.-17.3. (pe 18.00 - su 14.00)

Että he kaikki olisivat yhtä (Joh. 17:24)

Johtaja: isä Zdzislaw Huber SCJ
Hinta: 63 euroa.
Ilmoittautumiset ja tiedustelut: Birgittalaisluostari, Ursininkatu 15a, 20100 Turku, puh. 02-2501910, email birgitta.turku@kolumbus.fi

RETRÄTT
8.-10.3.

Att söka och finna Gud i allting

En reträtt i Ignatius av Loyolas anda med **Rainer Carls** SJ. Pris 70e. Anmälningar till Leena Kangas, tel. 019-335793.

Tule hiljentymään:

Retriitti

Pyhän Henrikin tiloissa Lauantaina 23.2. 10.00-16.00. Järjestää Pyhän Henrikin yhdistys.

Aihe:
Kuolema, toivon vakava haaste.
Vetäjä: isä **Teemu Sippo** SCJ

Hinta 10 e (60 mk) sisältää ruokailun ja kahvin. Sitovat ennakkoilmoittautumiset 15.2. mennessä Henrikin pappilaan, puh. (09) 6824040.

Pyhiinvaellus Puolaan Edith Steinin jäljillä su 9.6. - ma 17.6.2002

Euroopan suojelija, pyhä *Ristin Teresa Benedicta, Edith Stein* (1891-1942) oli syntyisin Sleesiasta, joka vuoteen 1945 asti kuului Saksaan ja siitä lähtien Puolalle. Karmeliittamaallikkojen järjestämällä pyhiinvaelluksella tutustumme Edith Steinin, juutalaissyntyisen filosofin, naisasianaisen, opettajan ja karmeliittasisaren lapsuuden ja nuoruuden sekä marttyyriuden maisemiin.

Ohjelmaan kuuluu käynti Edith Steinin kotikaupunkissa, Breslaussa, nykyisin nimeltään Wroclaw, (mm. kotitalo, juutalainen hautausmaa, yliopisto), hänen äitinsä kotikaupungissa Lubliniecessa (Courantien talo, jossa on Edith Stein -näyttely) ja Auschwitz-Birkenaussa, jossa Edith Stein kuoli 9.8.1942. Muita pyhiinvaelluskohteita ovat Pyhän sydämen benediktiiniluostari Ruotsin Ombergissa, Czestochowan Musta madonna ja Kalwaria Zebrzydowskan pyhiinvaelluskirkko. Auschwitz ja Kalwaria kuuluvat UNESCOn maailman kulttuuriperintöön. Muistelemme autuasta äiti Ursula Ledochowskaa ursuliinisisarten pääluostarissa Pniewyssa, pyhää Maximilian Kolbea Auschwitzissa ja pyhää Sleesian Hedwigia Trzebnican barokkiluostarissa. Jos mahdollista käymme Liettuan kuuluisalla Ristin kukkulalla.

Bussimme kulkee reittiä Jyväskylä-Helsinki-Turku-Tukholma-Omberg-Ystad-Swinoujscie-Pniewy-Wroclaw-Lubliniec-Czestochowa-Kalwaria-Varsova-Riga/Jurmala-Tallinn-Helsinki-Jyväskylä. Hintaan 606 euroa (3600 markkaa) sisältyvät matkat ja opastukset, pääsääntöisesti luostarimajoitus kahden hengen huoneissa ja suurimman osaa matkaa täysihoito. Hinta perustuu suomalaisen bussiyhtiön ja luostareiden antamiin tietoihin marraskuussa 2001. Oikeus hinnan muutokseen pidätetään.

Matkakappalaisena on isä **Frans Voss** ja matkanjohtajana toimii **Heidi Tuorila-Kahanpää**.

***

Kyselyt ja ilmoittautuminen 21.2.2002 mennessä: Tuorila-Kahanpää, puh. (014) 253 364 (kotiin, iltaisin), sähköposti heidi.tuorila@jyu.fi.

Fidesin toimitus on pahoillaan edellisessä ilmoituksessa olleen virheellisen alkamispäivämäärän johdosta. Tässä ilmoituksessa päivämäärä on korjattu. Huomatkaa myös pidennetty ilmoittautumisaika.

... jatkoa sivulta 7 ...

minulta riistä, itse minä sen annan pois. Minulla on valta antaa se ja valta ottaa se takaisin" (Joh. 10:17 s.). Pyhä isä Johannes Paavali II kirjoittaa puolestaan kiertokirjeessä *Veritatis splendor*: "Edelleen Jeesus ilmoittaa sanojensa lisäksi omalla elämällään, että vapaus toteutuu rakkaudessa, itsensä antamisessa. Hän, joka sanoo: 'Suurempaa rakkautta ei kukaan voi osoittaa, kuin että hän antaa henkensä ystäviensä puolesta', menee vapaaehtoisesti kärsimykseen (vert. Matt. 26:46) ja antaa Isälleen kuuliaisena elämänsä ristillä kaikkien ihmisten puolesta (vert. Fil. 2:6-11). Näin ristiinnaulitun Jeesuksen katseleminen mietiskellen on se kuninkaallinen tie, jota kirkon on kuljettava päivästä päivään, jos se haluaa ymmärtää vapauden koko olemuksen, itsensä antamisen Jumalan ja veljien palvelukseen. [...] Jeesus on siis täydellisen vapauden ja Isän tahdolle osoitetun ehdottoman kuuliaisuuden elävä ja henkilöitynyt synteesi." Tätä kohtaa täydentävät jonkin verran aikaisemmin lausutut toteamukset: "Täydellisyys edellyttää sitä kypsyyttä itsensä antamiseen, johon vapaa ihminen on kutsuttu. Jeesus ohjaa nuoren miehen käskyihin; ne ovat ensimmäinen, väistämätön edellytys ikuisen elämän saavuttamiseen. Omaisuuden käyttö ja Herran seuraaminen sen sijaan ovat luonteeltaan tarjous: 'Jos tahdot.' Jeesuksen sanat paljastavat, millainen dynamiikka vaikuttaa vapauden kasvamiseen kypsäksi, ja osoittaa samalla, millainen perussuhde vapaudella on Jumalan lakiin. Ihmisen vapaus ja Jumalan laki eivät ole keskenään ristiriidassa, vaan päinvastoin ne edellyttävät toisiaan. Jeesuksen oppilas tietää, että kristityn kutsumus on kutsumusta vapauteen."

Kiertokirje kiinnittää huomion vielä erääseen tärkeään asiaan, nimittäin siihen, millä tavalla ihmisen vapauden ja lain välinen antinomia on ratkaistavissa. Vapauden ja moraalilain synteesi tapahtuu omassatunnossa. Totuuden muokkaamassa omassatunnossa ihminen saa lukea moraalisen käskyn ilman mitään pakkoa ja havaita sen omaksi velvollisuudekseen, kun hän näkee sen arvon ja ennen kaikkea Jumalan epäitsekkään hyvyyden lahjan häntä kohtaan. Siitä johtuen kirkon moraalilakia koskeva opetus ei tee ihmisen vapaudelle minkäänlaista väkivaltaa, vaan suorastaan palvelee hänen vapauttaan. Kiertokirjeessä sanotaan painokkaasti: "'Kristuksen tahdon mukaan kirkko on totuuden opettaja; sen tehtävänä on ilmaista ja opettaa autenttista totuutta, joka ON Kristus, ja samalla sen tulee julistaa ja arvovallallaan vahvistaa sen moraalisen järjestyksen periaatteet, jonka alkujuuret ovat ihmisessä itsessään´ (*Dignitatis humanae*, 14). Kirkon opetusvirka ei siis millään tavoin loukkaa kristityjen omantunnonvapautta vastaan antaessaan lausuntonsa moraalisista kysymyksistä: eihän omantunnonvapaus ole milloinkaan vapautta totuudesta vaan aina ja pelkästään vapautta totuudessa, eikä opetusvirka myöskään pakota kristillistä omaatuntoa omaksumaan sille vieraita totuuksia, vaan se osoittaa totuudet, jotka omallatunnolla jo pitäisi olla, ja jotka pitäisi saada alkuperäisestä uskonaktista käsin kantamaan hedelmää. Kirkko siis pelkästään palvelee omaatuntoa auttaessaan sitä pysymään lujana niin, etteivät kaikenlaiset opin tuulet pane sitä ajelehtimaan sinne tänne ihmisten petollisten juonien mukaan (Ef. 4:14). Kirkon antaessa apuaan omatunto ei ajaudu harhaan ihmisen hyvää opettavasta totuudesta, vaan varsinkin vaikeissa kysymyksissä omatunto voi varmoin mielin löytää totuuden ja pysyä siinä."

+ Józef Wróbel SCJ
Helsingin piispa

Assisin rukouspäivä rauhan puolesta kokosi eri uskonnot yhteen

Pyhän isän johdolla uskontojen johtajat osallistuivat “rauhan pyhiinvaellukselle terrorismin, vihan ja aseellisten selkkausten pilvien karkoittamiseksi”.

Ihmisen loukkaaminen on Jumalan loukkaamista!

Yli 300 kristillisten ja ei-kristillisten uskontojen edustajaa italialaiseen Assisin kaupunkiin 24.1. kerännyt rukouspäivä rauhan puolesta päättyi hyvissä tunnelmissa.

Paavin kutsusta pidetty uskontojen rukouspäivä "sodan ja terrorismin voittamiseksi" onnistui kokoamaan yhteen niin islamin edustajia Saudi-Arabiasta kuin juutalaisia Israelista. Myös Afrikan luonnonuskonnot ja lukuisat Aasian uskonnot olivat laajasti edustettuina.

Kristillisistä vieraista ortodokseista huomattavin oli Konstantinopolin ekumeeninen patriarkka **Bartolomaios I** sekä protestanteista Kirkkojen maailmanneuvoston puheenjohtaja **Konrad Raiser**. Lukuisten katolisten osanottajien joukossa oli New Yorkin arkkipiispa, kardinaali **Edward Egan**.

Uskontojen edustajat eivät rukoilleet yhdessä, vaan kukin erikseen. Kristityt rukoilivat yhdessä pyhän Fransiscuksen alemmasssa basilikassa rauhan puolesta. Kaikkien uskontojen edustajat sen sijaan lounastivat yhdessä fransiskaanien luostarissa sekä kokoontuivat kahdesti yhteen.

Puheessaan pyhä isä kuvasi Assisin tapahtumaa "rauhan pyhiinvaellukseksi terrorismin, vihan ja aseellisten selkkausten pilvien karkoittamiseksi". Paavi korosti epäilyksen ja ymmärtämättömyyden hälventämistä tällä tiellä, minkä esimerkiksi hän antoi pyhän Franciscus Assisilaisen. Hän varoitti ihmisen korottamista, sillä "vain Jumala on kaikki kaikessa ja hänelle jokaisen tulee antaa tili itsestään lopussa".

Johannes Paavali II palasi puheessaan rauhanpäivän sanomaansa toistaen, että oikeudenmukaisuuden ja an-

Aito rukous ei johda vastakkainasetteluihin ja vielä vähemmän toisen halveksuntaan, vaan avaa ihmisen rakentavalle keskustelulle.

Kna-Bild

Kna-Bild

teeksiantavan laupeuden tulee kulkea yhdessä. "Ihmisen loukkaaminen on Jumalan loukkaamista", paavi sanoi. Siksi mikään uskonnollinen päämäärä ei voi oikeuttaa ihmistä vakivaltaan toista kohtaan.

Paavi sanoi puheessaan myös kristityille, että Jeesus Kristus on antanut ristillään ja ylösnousemuksellaan rauhan maailmalle, joka on todistus siitä, että rakkaus voittaa aina vihan. Pyhä isä sanoi myös, että eri uskonnot ovat kokoontuneet Assisiin nimenomaan rukoilemaan tämän tarkoituksen puolesta, sillä "aito rukous ei johda vastakkainasetteluihin ja vielä vähemmän toisen halveksuntaan, vaan avaa ihmisen rakentavalle keskustelulle".

Paavi Johannes Paavali II päätti Assisin rauhanpäivän kutsuun: "Ei koskaan enää väkivaltaa! Ei koskaan enää sotaa! Ei koskaan enää terrorismia! Jumalan nimessä jokainen uskonto edistäköön maan päällä oikeudenmukaisuutta ja rauhaa, anteeksiantoa ja elämää, rakkautta!"

Paavi tapasi Assisissa lyhyesti kontemplatiiviset klarissanunnat sekä fransiskaaniperheen eri haarojen edustajat *Santa Maria degli Angeli* -basilikassa.

Assisin rauhanpäivään osallistuivat myös Italian presidentti **Carlo Azeglio Ciampi** ja pääministeri **Silvio Berlusconi**. Assisiin erityisjunalla matkustanut paavi kutsui uskontojen edustajat lounaalle luokseen Vatikaanin apostoliseen palatsiin seuraavana päivänä.

KATT/VIS

Assisi antoi meille toivoa. Suurin menetys on toivon menetys; silloin ihminen antaa periksi ja viha ja sota ottavat vallan. *(Yhden osallistujan kommentti.)*

Caritas får kristna och muslimer i Pakistan att samtala

Varje vecka möts kristna och muslimer i stadsdelen Shadbagh i Lahore för att tala om saker av gemensamt intresse. Två dussin män slår sig ner under mullbärsträdet på ett litet torg. Det här, säger de, är än viktigare efter 11 september -attacken i USA och bombningarna i Afghanistan.

"Fredskommittén" är ett lokalt caritasinitiativ för att hjälpa kristna och muslimer att upprätthålla god kontakt.

"Kristna och muslimer har levt här i 350 år", säger **Raga Fazal Elahi Butl**, en muslimsk styrelsemedlem i kommittén. Under den tiden har vi levt i fred och endräkt.

Efter den 11 september insåg man på Caritas Pakistans kontor i Lahore att det behövdes stöd för att bibehålla denna goda kontakt. **Saleem Reza** är Caritas' projektledare i församlingen. Han säger att impulsen bakom fredskommittén var att förekommahatreaktioner: "Varje gammal vänskap som bryts kan leda till våld."

Shadbaghs Fredskommitté började med att besöka människor i deras hem och samtala. Efter massakern i kyrkan i Bahawalpur den 28 oktober, då 16 personer dödades av beväpnade män under en gudstjänst, har fredskommitténs möten intensifierats. "Nu möts vi varje vecka för att svalka av varje ansats till upphettad reaktion", säger Fazal.

Fredskommittén har organiserat bönevakter. När muslimerna samlats till bön i moskén, står medlemmar i den kristna gruppen utanför och ser till att ingen fara hotar de bedjande. När de kristna går till kyrkan, utför medlemmar i den muslimska församlingen samma tjänst. "Vi ser till varann, och det fungerar", säger Fazal.

På andra sidan staden, i församlingen i Anarkali, arbetar en annan caritasgrundad fredskommitté hårt. "Erfarenheterna är mycket goda, fredskommittén har räddat församlingen från otäcka situationer", säger **Riaz Takhya**, en kristen medlem i fredskommitténs styrelse. Kommittén lyssnar på klagomål från båda sidor och medlar i dispyter, innan de hinner eskalera och bli våldsamma.

Framgångarna i Shadbagh och Anarkali har lett till att ytterligare 30 fredskommittéer har kommit till i och kring Lahore. Caritasrepresentanten i församlingen Anarkali, **Sobby Bhartti**, är överförtjust: "Människor här är vana att dela varandras sorger och glädjeämnen. Det har bara fört dem lite närmare varann."

JUDE BARRAND
UR KM

Franciskuksen "alemman basilikan" aarteiston joukosta löytyy myös Giotton *Tietäjien tervehdys*. Christus Rex. Inc.

Ekumeeninen delegaatio audienssilla paavin yksityiskirjastossa 19.1.2002.

L'Osservatore Romano Photo Service / Arturo Mari

Suomi tarvitsee Kristusta!

Ekumeeninen delegaatio Suomesta tapasi paavin kristittyjen ykseyden rukousviikolla Roomassa. Pyhän Henrikin juhlamessun vietti piispamme Józef Wróbel SCJ.

Perinteinen pyhän Henrikin juhlapyhän ekumeeninen jumalanpalvelus oli tänä vuonna katolinen messu. Se vietettiin 19.1.2002 *Santa Maria sopra Minerva* -basilikan *Capranica*-kappelissa, joka tunnetaan myös Ruusukkorukouksen Neitsyt Marian kappelina.

Messussa oli pääselebranttina Helsingin piispa **Józef Wróbel** SCJ ja konselebranttina isä **Tuomo T. Vimpari**. Pyhän messun alussa piispa Wróbel kertoi uhraavansa messun kaikkien kristittyjen ykseyden puolesta ja jakautuneisuuden synnin voittamiseksi.

Saarnassaan Oulun luterilainen piispa Samuel Salmi selosti pyhien, erityisesti Henrikin, kunnioitusta luterilaisesta näkökulmasta ja painotti koko elämää rukouksena, joka on välttämätöntä myös kristittyjen ykseyden saavuttamiseksi.

Pyhään messuun osallistuivat Vatikaanista Paavillisen kristittyjen ykseyden edistämisen neuvoston emerituspuheenjohtaja, kardinaali **Edward Idris Cassidy**, nykyinen puheenjohtaja, kardinaali **Walter Kasper**, saman neuvoston sihteeri, piispa **Marc Ouellet** PSS, sekä Paavillisen kulttuurikomission puheenjohtaja, arkkipiispa **Francesco Marchisano**. Lisäksi ekumeenisina vieraina olivat läsnä anglikaanisen kirkon sekä Ruotsin ja Saksan luterilaisen kirkon edustajat.

Suomen uusi suurlähettiläs Pyhän istuimen luona, **Antti Hynninen**, oli puolisoineen läsnä pyhässä messussa, kuten myös Suomen Italian-suurlähettiläs **Dieter Vitzthum**.

Kristittyjen ykseyden rukousviikolle vuosittain osuvan messun viettoa juhlisti Sofia Magdalena -kuoro Oulun luterilaisesta tuomiokirkkoseurakunnasta, johtajanaan **Markku Liukkonen**. Kuoro lauloi moniäänisesti Andrea Gabrielin *Kyrien* ja *Agnus Dein* sekä *Glorian* ja *Sanctuksen De Angelis* -messusta. Messun lopuksi laulettiin keskiaikainen *Ramus virens olivarum* -hymni pyhän Henrikin kunniaksi.

Messuun osallistui poikkeuksellisen paljon Italiassa asuvia tai vierailevia suomalaisia tai muuten Suomen ystäviä, jotka kokoontuivat perinteiseen tapaan jatkamaan pyhän Henrikin päivän viettoa birgittalaissisarten Pyhän Birgitan talossa.

Paavin audienssi

Paavi **Johannes Paavali II** otti pyhän Henrikin päivänä 19.1.2002 yksityiskirjastossaan vastaan piispa **Józef Wróbelin** SCJ ja Oulun luterilaisen piispan Samuel Salmen johtaman ekumeenisen valtuuskunnan.

Tapaamisen yhteydessä pyhä isä lausui puheen, jonka käännös esitetään vieressä.

Ekumeeniseen valtuuskuntaan kuuluivat myös rouva **Hannele Salmi**, isä **Tuomo T. Vimpari**, rovasti **Ilkka Mäkelä** ja urkuri **Maija Tynkkynen**.

KATT/VIS

Pyhän isän puhe ekumeenisen delegaation audienssilla 19.1.2002

Rakkaat ystävät Kristuksessa,

Jälleen kerran minulla on ilo toivottaa tervetulleeksi ekumeeninen valtuuskunta Suomesta pyhän Henrikin, maanne apostolin ja suojelijan, juhlan johdosta. On hyvin iloinen yhteensattuma, että vierailunne osusu kristtyjen ykseyden rukousviikolle.

On elintärkeää, että kristityt rukoilevat lakkaamatta ykseyden puolesta, mikä ei voi olla inhimillisen työn hedelmä, vaan armo, jonka olemme saava aikana ja tavalla, joita emme vielä tiedä. Rukouksemme tulee kulkea yhdessä päättäväisyytemme kanssa julistaa Jeesuksen Kristuksen evankeliumia yhdellä sydämellä ja äänellä, jotta "maailma uskoisi" (Joh. 17:21).

Tällainen tehtävä vaatii uhrausta ja sitoutumista, kuten pyhän Henrikin elämä osoittaa. Me saarnaamme Kristuksen ristiä ja ristin voimaan panemme uskomme. Ristiinnaulitun Herran kyljestä vuotaa elämääantava virta, joka on parantava erillään olon haavat. Myös Suomi tarvitsee Kristusta. Suomalaisen sielun syvyyttä voidaan lukea historianne pyhistä ja rakennuksista, kuten Turun tuomiokirkosta. Ja kuka muu kuin Kristus voi tyydyttää näistä syvyyksistä nousevat toiveet?

Olemme matkanneet pitkään ekumenian tiellä eikä paluuta ole takaisin. Katolinen kirkko pysyy varmasti "peruuttamattomasti sitoutuneena seuraamaan ekumenian hankkeen tietä" (*Ut unum sint*, 3). Tässä meitä tukee "toivo siitä, että ylösnoussut Herra johtaa meitä ja ettei hänen Henkensä voima koskaan lopu, vaan kykenee aina uusiin yllätyksiin" (*Novo millenio ineunte*, 12). Hengen tulee johtaa meitä askel askeleelta löytämään asiat, jotka voimme tehdä yhdessä jouduttaaksemme kaikkien kristittyjen täyttä ja näkyvää ykseyttä. Auttakoon hän, joka "kykenee tekemään monin verroin enemmän kuin osaamme pyytää tai edes ajatella" (Ef. 3:20) meitä tässä tehtävässämme. Aamen.

Sigfrid Fredestad och Catholica-förlaget

Någon gång på 1970-talet läste jag i en katolsk tidning att en enskild person, **Sigfrid Fredestad**, startat ett nytt katolskt förlag i Sverige. Karln måste ju vara tokig, tänkte jag. Det fanns redan två katolska förlag i Sverige. Huru skulle ett tredje kunna bära sig! Men det har det gjort. Trots sin tokighet hade han praktiskt sinne och satte igång med försiktighet.

Påstöten till förlagsverksamheten fick han av att han önskade läsa Thomas Merton på svenska. Många av dennes böcker hade översatts men var sedan länge utsålda. Så han startade med nyupplagor. Han valde en och fick ut den och den gick åt. Men han väntade tills det hade kommit in tillräckligt med pengar för att täcka omkostnaderna och kanske några kronor till innan han fortsatte med följande. Så började verksamheten sakta rulla och han kunde från nyupplagor gå över till helt nya böcker.

På den tiden hade han heldagstjänst så förläggandet var ett fritidshobby. Men småningom växte det så att han övergick till halvdagstjänst och gav halva dagen åt böckerna. Numera är böckerna hans levebröd (inte vidare fett) och till sin glädje har han fått sin älsta son samt sonhustrun med i arbetet. Förläggandet tycks vara smittsamt. Det var hans yngsta son, den 11-åriga **Pierre** som tog initiativet till den lilla bönbok som jag recenserade för några nummer sedan.

Han har gett ut flere böcker som inte i första hand gav hopp om någon större succes. Den största utmaningen hittills var Katolska kyrkans katekes på 850 sidor. Men äran för den ger han åt mons. **Lars Cavallin** som ensam översatte den från den franska utgåvan. En annan präst har också en stor andel i att verket blev så fint som det blev. Det var den irländske prästen **Martin Pender**, då kaplan vid domkyrkan, som använde sin lediga tid för bokens formgivning och typografi. Tack vare honom blev sidorna överskådliga, strukturerade och så vackra, att Vatikanen använde samma layout för den officiella latinska utgåvan som kom några år senare. Fredestad har senare gett ut katekesen i pocketupplaga.

De flesta böckerna, främst de stora fordrar en grupp av medhjälpare. Med sin stora entusiasm lyckas Fredestad få många av sina medarbetare att arbeta gratis och ideellt. Distributionen är ett av de dyraste och största problemen. Ett litet förlag har inte råd att anlita de stora förlagens distributionsnät, så han är tvungen att få ut böckerna via församlingarna och privatpersoners insats.

Vid sidan av bokutgivningen är Fredestad också diakon och ansvarar för den växande församlingen i Ängelholm som lyder under Helsingborg. När ingen präst därifrån har möjlighet att åtaga sig söndagsmässan lyckas han vanligen genom sitt breda kontaktnät få någon präst att komma, ofta någon på genomresa.

När jag skrivit detta står jag nog fortfarande fast vid mitt första intryck att han är litet tokig, men människor som är tokiga till Guds ära är en välsignelse för en vidsträckt omgivning.

MÄRTA AMINOFF
BYGGER PÅ EN INTERVJU I KM

Katolskt mediabolag grundat i Sverige

Ett paraplybolag för produktion, marknadsföring och distribution av katolska böcker har bildats. Katolsk Media i Sverige AB heter det. De som erbjuds att dra nytta av bolagets fackkunnande är i första hand Biskopsämbetet, Katolska pedagogiska nämnden, Katolska liturgiska nämnden, Katolska Bokförlaget och även Catholica. Bolaget ska ta hand om rutinarbetet runt publiceringsverksamheten och därmed frigöra kreativa resurser. Centraliserade köp av tjänster ska spara pengar.

UR KM TRE NUMMER SENARE

Magnus Löfving

Vuosi on jo kulunut!

27. tammikuuta tuli kuluneeksi tasan vuosi siitä, kun piispamme **Józef Wróbel** SCJ vihittiin piispaksi Johanneksen kirkossa Helsingissä. Kuvassa piispamme polvistuneena kardinaali **Edward Idris Cassidyn** eteen kätten päällepanemista varten.

Pyhä piispa ja marttyyri Ignatios Antiokialainen, joka kuoli n. vuonna 110, kirjoitti Magnesian kristityille: "Älkää yrittäkö hyötyä piispan nuoresta iästä, vaan tuntekaa häntä kohtaan täyttä kunnioitusta pitäen mielessä sen arvovallan, jonka hänelle on antanut Isä Jumala. Tiedän, että niin tekevät myös kunnioitetut papit, jotka eivät käytä hyväkseen hänen ilmeistä nuorta ikäänsä, vaan Jumalassa viisaina miehinä ovat hänelle alamaisia, nähden hänessä ei niinkään hänen omaa luonnettaan, vaan Jeesuksen Kristuksen Isän, kaikkien piispan."

Kiittäkäämme Jumalaa piispastamme, muistakaamme rukoilla hänen ja koko hiippakuntamme puolesta!

KATT

Eläviä temppeleitä

Jalous

Jos haluan todella lyhyesti sanoa, mitä tarkoitan hyvyydellä tai hyveellä tai uskonnolla, en voi antaa parempaa vastausta kuin kutsua sitä jaloudeksi. Jalous kuulostaa tarpeeksi yksinkertaiselta, mutta huomaan varmaankin, ettei minun nyt alussa tarvitsekaan muistaa enempää kuin tämä: Haluanko tietää, olenko vai enkö ole hyvä? Minun ei pitäisi vaivautua kysymään itseltäni, sanonko rukoukseni kunnolla tai käynkö messussa tai olenko kuuliainen niille, jotka ovat minusta vastuussa, tai olenko ollut kiroilematta. Kaikki, mitä minun täytyy tehdä, on kysyä: "Olenko jalo?"

Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että rukoileminen ja messussa käynti, kuuliaisuus ja puheen siisteys olisivat vähämerkityksisiä. Se tarkoittaa, että jos vain olen jalo, teen tietenkin kaiken sen, sillä muistuttaahan pyhä Paavali, että on mahdollista tehdä kaikki nämä asiat ja silti epäonnistua, jos sydämessäni ei ole rakkautta Jumalaan. Eli ennen kaikkea minun on huolehdittava siitä, että aloitan oikeasta päästä. Oikea järjestys on tämä: ensin jalous - sitten toiminta. Ennen kuin kysyn itseltäni, mitä teen, minun pitääkin kysyä, mikä minä olen.

Siksi ihmiset, jotka ärsyttävät minua käskemällä minua *olemaan kunnolla*, haluavat vain tuottaa minussa jaloutta. Minun on pakko oppia näkemään, että ensisijalla on sydän, eivät asiat, joita tekee. Minun on mahdollista pitää kaikki kymmenen käskyä ja silti epäonnistua, koska rakkaus ei ole tekojeni takana. Voin kuitenkin olla varma siitä, että jos onnistun rakkaudessa, niin kaikki muut asiat, joita minun pitäisi tehdä, todellakin valmistuvat. Ensimmäinen muistettava periaatteeni on aloittaa kaikki olemalla jalo. Se on kaiken lähtökohta, perusta, jonka varaan loppu rakentuu. Jalous on se liikkeellepaneva voima, joka yksin pystyy tekemään kaiken elämäni siksi hienoksi asiaksi, joksi Jumala sen tahtoo tulevan.

Katkelma Bede Jarrettin OP kirjasta *Living Temples*. Ilmestynyt 1919.

Muistoja

Äiti Virginian hautajaismessu kokosi Jumalanäidin karmeliittaluostariin Espooseen ja Turun hautausmaalle paljon äiti Virginian ystäviä. Tässä pari välähdystä tuosta talvipäivästä (15.1.). Rukoilkaamme äiti Virginian sielun puolesta! Kuvat: Anneli Oula.

Jeesuksen jalanjälkiä seuraten

Raamatuntuntemukseen kuuluu jonkinlainen maantieteellinen käsitys historiallisesta Isrealista. Siihen tutustutaan jo lasten katekeesissa. Sen ei tarvitse kuitenkaan olla tylsää kartan tutkimista. Jeesuksen jalanjälkiä seuraten voimme oppia tuntemaan hänet uudella tavalla. Raamatun kertomukset tulevat näin myös elävämmiksi. Voimme kuvitella, kuinka Jeesus keskusteli opetuslastensa kanssa vaeltaessaan kaupungeista ja kylistä toisiin sekä kuinka hän kohtasi vastaantulijoita. Hän pysähtyi myös rukoilemaan ja lepäämään. Joskus hän oli väsynyt. On kiehtovaa matkata Jeesuksen kanssa.

Irene Alvarez

Otteita Jeesuksen ajan kartalta opetuksen avuksi ja muistin virkistämiseksi

Betania

Kylä Jerusalemin lähellä, jossa Jeesus vieraili sisarusten Martan ja Marian luona (Luuk. 10:38-42, Joh. 12) sekä herätti heidän veljensä Lasaruksen kuolleista (Joh. 11). Betaniassa, spitaalia sairastaneen Simonin talossa, nainen voiteli Jeesuksen kallisarvoisella öljyllä (Mark. 14:3-9). Lähellä Betaniaa tapahtui myös Jeesuksen taivaaseenastuminen (Luuk. 24:50-53).

Betlehem

Jeesuksen syntymäkaupunki; 'Daavidin kaupunki' (Matt. 2:1; Luuk. 2:4-7).

Betsaida

Opetuslapsista Andreaksen, Pieterin sekä Filippuksen kotikaupunki Galileanjärven rannalla (Joh. 1:40-44). Betsaidassa Jeesus paransi sokean miehen (Mark. 8:22-26). Kaupungin liepeillä Jeesus ruokki viisituhatta miestä (Luuk. 9:10-17).

Emmaus

Kylä Jerusalemin lähellä. Matkalla Emmaukseen Jeesus ilmestyi ylösnousemuksensa jälkeen kahdelle opetuslapselleen (Luuk. 24:13-35).

Jeriko

Jerikossa Jeesus paransi sokean Bartimaioksen (Mark. 10:46-52) ja vieraili Sakkeuksen, rikkaan publikaanin, kodissa (Luuk. 19:1-10).

Palestiina Jeesuksen aikana.
Piirros: KATT.

Jerusalem

Pääkaupunki. Jerusalemissa sijaitsi temppeli, jonne Jeesus tuotiin syntymänsä jälkeen (Luuk. 2:22-35). Jerusalem on myös evankeliumien ainoan Jeesuksen lapsuuskertomuksen tapahtumapaikka: Jeesus kaksitoistavuotiaana temppelissä (Luuk 2:41-50). Jerusalemiin sijoittuvat niinikään Jeesuksen elämän viimeiset tapahtumat.

Kaana

Jeesuksen opetuslapsen Natanaelin kotikylä Galileassa (Joh. 21:2), jossa Jeesus muutti veden viiniksi (Joh. 2:1-11). Kaanassa Jeesus kohtasi myös korkea-arvoisen virkamiehen, jonka pojan Jeesus paransi (Joh. 4:46-53).

Kapernaum

Kaupunki Galileanjärven rannalla. Raamatussa on lukuisia viitteitä Kapernaumiin, jossa Jeesus usein opetti ja saarnasi. Jeesuksen vaikuttaessa Galileassa, kaupunki oli todennäköisesti hänen kotipaikkansa. Kapernaumissa Jeesus paransi sadanpäällikön palvelijan (Matt. 8:5-13) sekä halvaantuneen miehen (Mark. 2:1-12).

Nain

Kylä Galileassa, jossa Jeesus lesken pojan kuolleista (luuk. 7:11-16).

Nasaret

Nasaretissa enkeli Gabriel ilmestyi Marialle (Luuk. 1:26-38). Se oli Jeesuksen lapsuuden kotikaupunki (Luuk. 2:39-40). Jeesus palasi myöhemmin Nasaretiin. Hän saarnasi synagogassa, mutta kansa torjui hänet (Luuk. 4:16-30).

Vaikka lähes kaikki suomalaiset vastustavat rasismia, kolmasosa uskoo, että kansojen välillä on älykkyyseroja. 25 prosentilla peruskoulun viimeisen luokan oppilaista on rasistisia ajatuksia. Erityisesti Suomessa uskotaan islamin uhkaavan kulttuuriamme. Nykyinen monikulttuurisuus voi auttaa näiden lasten vanhempia korjaamaan asenteita, jotka on opittu mm. koulun penkillä. Oppikirjoja tarkastelemalla selviää, että opetus on ollut avoimen rasistista: ”Australian alkuasukasta tai bushmannia ei kasvatuskaan voi tehdä henkisesti eurooppalaisen veroiseksi (G. Ekman, *Biologian peruskysymyksiä*, 1919).” Sama linja jatkui oppikirjoissa 1950-luvun lopulle. ”Mitäpä, jos hymymme leviäisi lähikauppaan maahanmuuttajamyyjälle siinä missä suomalaissyntyisellekin. Silloin olemme askeleen pidemmällä.” (*Ihmisoikeusraportti* 3/01)

Tammikuun lopulla sai Suomen ensi-iltansa elokuva *Vanilla Sky*. Elokuva on yhdistelmä rakkaus- ja scifielokuvaa ja samalla psykologinen draama. Sen mainoksissa on komeillut näyttelijä **Tom Cruise**. Aikoinaan hänellä oli tarkoitus tulla katoliseksi papiksi. Hän opiskelikin Fransiskaani-seminaarissa vuoden. Nykyään hän kuitenkin harjoittaa scientologiaa. Myös *Star Trekistä* ja *Juurista* tuttu **LeVar Burton** jatkoi nunnien pitämän koulun jälkeen seminaarissa 17-vuotiaaksi saakka, mutta näytteleminen vei voiton, ja sääntökuntahaaveet saivat jäädä.

www.op.org

Lukijoilta/Kysy papilta

Pyhän Henrikin kuvista

Fidesin viime numerossa oli kaksi kuvaa, jotka liitettiin pyhän Henrikin marttyyrikuolemaan. Molemmat kuvat kuvateksteineen olivat peräisin Juhani Rinteen kirjasta, mutta kaipaavat oikaisua:

Suuremman värillisen kuvan katsoivat taidehistorioitsijat kauan esittävän pyhän Henrikin tappoa. Mutta 1950-luvulla oma asiantuntijamme, Tove Riska, keskiaikaan perehtynyt arkeologi ja arvostettu ikonografi (henkilö, joka tutkii, miten eri pyhimykset esitetään taiteessa) katsoi tätä pyhäinjäännöskoteloa tuorein silmin ja totesi, ettei se mitenkään voinut esittää pyhää Henrikiä. Siihen oli kolme syytä: l) Missään legendassa ei sanottu, että Henrikiltä olisi lyöty pää poikki. 2) Ei ollut mitään syytä esittää talonpoikaa panssaripaidassa, iso miekka kädessä ja miekan huotra vyöllä. 3) Jos katsoo tarkkaan maassa makaavan pään vieressä olevaa esinettä, se muistuttaa kruunua.

Kaikki nämä yksityiskohdat sopivatkin prikulleen pyhän Eerikin kuolemaan. Hän oli kirkossa, kun häntä varoitettiin vihollisten tulleen lähelle, mutta ei silti tahtonut jättää messua kesken. Kun hän tuli ulos, olivat viholliset jo paikalla eivätkä kuninkaan saattomiehet riittäneet häntä puolustamaan. Taistelussa hän kaatui maahan selälleen ja joku sotilas löi häneltä pään poikki.

Tove Riska vei pyhäinjäännöksen Ruotsiin, jotta sitä olisi voitu verrata siellä olevaan kalloon. Ne eivät sopineet yhteen, mutta Tove sanoi, että pyhän Eerikin pyhäinjäännöksiä Ruotsissa on reposteltu paikasta toiseen niin, ettei niiden aitoudesta ole varmuutta, paitsi yhdestä edestäpäin halkaistusta kaulanikamasta.

Toisen Fidesissä olleen kuvan teksti väittää, että kuva esittää pyhän Henrikin ja pyhän Sigfridin marttyyrikuolemia. Se pitää osittain paikkansa. Latinalaisen tekstin mukaan pyhä Henrik on "A" ja niin selvästi on. Mutta tekstissä ei mainita lainkaan Sigfridiä, vaan pyhä Aeschillus eli pyhä Eskil. Sigfrid ei ollut marttyyri, mutta pyhä Eskil kuoli kuvan esittämällä tavalla pakanoiden kivittämänä.

MÄRTA AMINOFF

Tällä palstalla toivomme lukijoittemme tuovan esille rakentavia mielipiteitään sekä käyvän keskustelua katolisen uskonsa todeksi elämisestä. Lisäksi palstalla voidaan esittää kysymyksiä, joihin joku asiantunteva hiippakuntamme pappi vastaa.

Kirjoitukset tulee toimittaa kirjekuoressa Fidesin toimitukseen. Kuori merkitään tunnuksella "mielipide" tai "kysymys". Mielipiteitä ei julkaista ilman kirjoittajan nimeä eikä niitä palauteta. Toimitus varaa oikeuden mielipiteiden lyhentämiseen.

Arvosteluja

Herramme ristintie - Via Crucis

Joulun ja uuden vuoden jälkeen emme ehdi viettää kovinkaan pitkään kirkkovuoden tavallista aikaa. Jo tuhkakeskiviikkona, 13. helmikuuta alkaa paastonaika. Silloin tapana on perehtyä entistä tarkemmin Herramme kärsimykseen ja tuskaan, joka on omien syntiemme aikaansaannosta. Perinteisesti paastonajan perjantaisin kokoonnutaan kirkoissa ristintien hartauteen. Seuraavassa esitellään lyhyesti kaksi Katolisesta tiedotuskeskuksesta hankittavissa olevaa ristintien hartauskirjaa.

Herramme ristintie on SLEY-kirjat -nimisen kustantamon (Suomen luterilainen evankelioimisyhdistys) 40-sivuinen hartauskirja, jonka sivuilla on synkkiä, naivistisia kuvia Jeesuksesta raskaan ristin alla. Kirja on kovakantinen, 13,5 x 19,5 cm:n kokoinen, hyvin käteensopiva teos, joka sisällöltään on kuitenkin melko raskas. Tähän syynä lienee kirjan saksalainen alkuperä. Kirjan on kääntänyt ja Suomen oloihin sovittanut **Martti Parvio**.

Herramme ristintiestä puuttuu ehkä Adolf Carlingin *Rukouskirjasta* suomalaiseen makuun sopiva suorasanaisuus, vaikka sen teksti onkin suhteellisen yksinkertaista. Sen sisältö saattaa siten olla myös lapsille ymmärrettävää.

Toisaalta kirjasta puuttuu mariaaninen, katolinen henki.

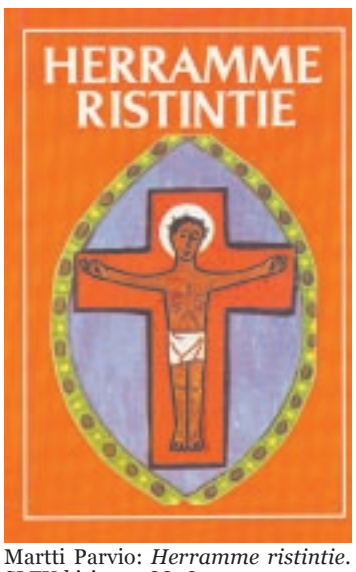

Martti Parvio: *Herramme ristintie*. SLEY-kirjat, 1988. 8,15 euroa + postikulut.

Tämä lienee yhteydessä kirjan suomennoksen pääkohderyhmän kanssa. Siitä huolimatta Herramme ristintie palvelee lukijansa perustarpeita.

Via Crucis on puolestaan Opus Dein perustajan, autuaan Josemaría Escrivánsyvällinen tutkimusmatka Jeesuksen kärsimystien tunnelmiin. Ei varmastikaan voi sanoa, että kyseessä olisi *Herramme ristintietä* 'kevyempi' teos.

Via Crucisin on julkaissut suomeksi katolisten omistajien Okeanos oy, joka näyttää keskittyneen autuaan Josemarían teosten suomentamiseen. Tämän kaikille teoksille on ominaista taipumaton rakkaus Kristuksen kirkkoa ja autuasta Neitsyt Mariaa kohtaan sekä vakaa luottamus Jumalan kaikkivoipaisuuteen.

Josemaría Escrivá: *Via Crucis*. Okeanos, 1999. 14 euroa + postikulut.

Via Crucis sisältää perushartauden lisäksi joka aseman yhteydessä viisi mietiskelykohtaa, joiden avulla lukija voi laajentaa horisonttiaan. Oma sielumme saa kirjasta älykkään keskustelukumppanin, rohkaisijan, joka vaatii paljon, mutta - uskaliaille - antaa sitäkin enemmän. Riittäköön seuraava esimerkki:

"Kun taistelemme ollaksemme todella *ipse Christus*, itse Kristus, silloin omassa elämässämme inhimillisyys ja jumalallisuus kietoutuvat yhteen. Kaikki ponnistuksemme, jopa mitättömätkin, saavat ikuisen merkityksen, koska ne liittyvät Jeesuksen uhraukseen ristillä." (s. 93)

Pehmeäkantisessa *Via Crucisissa* on 130 sivua. Se on kooltaan 15 x 20 cm.

MARKO TERVAPORTTI

Albertin palsta

KEHO, MIELI JA HENKI ovat teemana helmikuussa järjestettävillä vaihtoehtomessuilla Finlandia-talossa. Tarjonta on yhtä runsasta kuin luontaisparannus ja rajatiedon kirjojen määrä nykyisissä kirjakaupoissa: nuorennusohjelma, sisäinen *healing*, ihmeet, minuus, stressi, mediaalinen laulu, raamattulaulu jne. Enkelikokemuksista useita kirjoja kirjoittanut Diana Cooper kehottaa tulemaan tapaamaan suojelusenkeliä. Hän antaa viisi neuvoa niille, jotka haluavat tavata suojelusenkelinsä: "Tahdo sitä. Kehitä itsessäsi enkelimäisiä ominaisuuksiasi. Varmista, että aurasi on levollinen ja kultainen. Pyydä enkeleitä ottamaan sinuun läheinen yhteys. Tunsitpa jotakin tai et, luota siihen, että se tapahtuu." (*Keho, mieli, henki* -messulehti)

VIHDOIN ON saatu selville, mihin kuningas Herodes lopulta kuoli. Muistattehan, Herodes oli se, joka lähetti sotilaansa itämaan tietäjien perään tappamaan Betlehemin kaikki poikalapset, joista yhdestä oli tietäjien mukaan tuleva uusi juutalaisten kuningas. Nyt tutkijat ovat päätyneet uskomaan, että Herodeksen kohtaloksi koitui munuaistauti. Muut vaihtoehdot eivät sovi kuvauksiin, joita Herodeksen vaivoista on esitetty. Asiasta kertoi uutistoimisto Reutersin tiedeuutiset tammikuun 25. päivä (www.reuters.com).

KIRKKOHERRA LÄHTI talvilomalle Kanariansaarille. Koneessa hän päätti tilata loman kunniaksi kunnon viskipaukun. Samalla hän tiedusteli lentoemännältä lentokorkeutta. "Lennämme 10 000 metrin korkeudella", kuului vastaus. "Sitten peruutan tilaukseni. Pomo voi nähdä."

MISTÄ ON TEHTY maailman vanhin kovääänінen? (Vastaus: Kylkiluusta.)

www.op.org

KATT

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan pappilan julkisivu. Vasemmalla siipi, jossa sijaitsevat seurakuntasali (ylhäällä) ja lastentarha (alhaalla). Remontin tuottamista uudistuksista näkyvät ramppi seurakuntasaliin sekä lastentarhan suurennetut ikkunat.

Katedraaliseurakunnan uudet tilat

Pyhän Henrikin katedraaliseurakunnan pappilarakennus siipineen on läpikäynyt perusteellisen korjaus- ja uudistustyön.

Muistan, miten hienolta tuntui, kun pappilan kylkeen rakennettiin seurakuntasali. Tulihan uuteen siipeen myös lastentarha, mutta se tuntui enemmän sisarten työssä. Tähän asti yhdistyksemme olivat joutuneet kokoontumaan piispantalossa. Ensin kokoustilana oli pitkä sali katon alla, mutta kun se muutettiin kappeliksi, me siirryimme kellaritilaan, joka tosin Edelfeltintien puolella oli pohjakerros ja sinne oli sieltä suora sisäänkäynti. Eihän meitä seurakunnassa silloin paljon ollut, ja yhdistykset - Anna-yhdistys, Juventus Catholica ja Academicum Catholicum - mahtuivat kokoustilaan melko hyvin, jos kohta joskus juhlatilaisuuksissa oli ahdasta.

Viisikymmenluvun lopulla tuli muutos. Vanhat puurakennukset purettiin pois pappilan takaa, pappilarakennus kunnostettiin ja Puistokadun puolelle rakennettiin uusi siipi, jonka alakertaan tuli seurakuntasali ja sen yläpuolelle lastentarha. Se oli v. 1959. Muistan vieläkin sen tunteen, joka valtasi sisäänastujan mielen: Onpa hienoa! Ainoa asia, joka tuntui vähän kummalliselta, olivat korkealle katonrajaan sijoitetut pienet ikkunat, joista ei kyllä nähnyt sisään muttei uloskaan. Mitähän arkkitehdillä oli ollut mielessä?

Ja taas täytti rinnan ihailun tunne, kun joulun alla astuin uudistettuun seurakuntasaliin. Avaraa, valoisaa, väljää. Muutos sai lisäpainoa siitä, etta rakennustyöt olivat kestäneet kesän lisäksi koko syksynkin eikä meillä ollut kirkkokahveja yli puoleen vuoteen. Tästä päämessun jälkeisestä tilaisuudesta on tällä valin tullut tärkeä perinne ja istituutio. Sitä ei ollut silloin aikanaan, kun siipirakennus tehtiin; se on paljon myöhäisempi ilmiö.

Niin pappila kuin sen siipirakennus olivat jo kipeästi remontin tarpeessa, olihan tuon edellisen työn jälkeen tehty vain joitakin pieniä pintakorjauksia. Mutta oli seurakuntakin muuttunut ja niin myös sen tarpeet. Meitä on nykyisin kolme kertaa enemmän kuin silloin, kun siipirakennus tehtiin. Sisarille ei ensin oikein mennyt kaupaksi idea, etta lastentarha muuttaisi alakertaan, niin että seurakuntsali voitaisiin liittää ovilla pappilan tiloihin. Eihän lastentarhaksi sopinut sali, jossa on pienet ja liian ylhäällä sijaitsevat ikkunat - ei vaikka sisäänpääsy olisikin mukavampi, kun ei tarvitsisi nousta yläkertaan. Mutta yhteisymmärrykseen päästiin, kun ikkunat luvattiin suurentaa. Lisäksi luvattiin rakentaa vaja lasten ulkoleikeissä tarvitsemia varusteita varten.

Nyt entisen lastentarhan tilat on yhdistetty avaraksi saliksi, jonka ikkunoista tulvii valoa. Sisäänkäynti on pappilan pihalta. Ulko-ovelle johtava ramppi ei varsinaisesti kaunista pappilan nurmipihaa, mutta mukavuutta se lisää. Pappilan ja seurakuntasalin välillä on nyt suora yhteys ovien kautta.

Pappilan yhteiset oleskelutilat ovat nyt ullakkokerroksessa. Makuuhuoneet ovat yläkerrassa kuten ennenkin, mutta nyt on pariin isompaan liitetty oma WC ja suihku. Eikä pappien enää tarvitse työskennellä makuuhuoneessaan, vaan alakerrassa on papeilla nyt kaksi erityistä työhuonetta. Kirkkoherra Teemu Sippo SCJ totesi, että hänen piti olla 25 vuotta pappina, ennen kuin hän sai oman työhuoneen.

Ainoa murhe meillä on nyt talous. Saksalaisen Bonifatius-Werkin tukeen on jälleen kerran ollut pakko vedota, kun oman seurakunnan ja hiippakunnan voimavarat eivät riitä.

RAUNI VORNANEN

Anneli Oula

Isä Teemu yhtyi lasten riemukkaaseen tanssiin uudessa seurakuntasalissa loppiaisena Helsingin seurakuntien yhteisessä perhejuhlassa. *Alakuvassa* kirkkoherran uusi työhuone muuton jäljiltä. Viimeistelyä tarvitaan vielä.

KATT

Isä Teemu kiitollisena

Remontti on ohi, katedraaliseurakunnan tilat ovat vihdoin valmiit. Kirkkoherra **Teemu Sippo** SCJ on selvästi helpottunut.

"Pikkuhiljaa palautuu järjestys seurakunnan tiloihin ja pappilaan. Remontti alkoi kesäkuun alussa ja seurakuntasalin ja lastentarhan siipikin oli valmis vasta syyskuussa. Kuukauden ajan ursuliinisisaret joutuivat pitämään lapsia oman talonsa puolella." Isä Teemu on iloinen myös siitä, että sisaret pikkuhiljaa ovat oppineet viihtymään uusissa tiloissaan: "Pelot valon puutteesta ja kellarimaisuudesta lastentarhassa ovat osoittautuneet täysin turhiksi."

Mielellään isä Teemu painottaa uuden seurakuntasalin etuja: "Nyt sisään pääsee suoraan pappilasta ja ramppia pitkin vaikka pyörätuolilla. Sali on yli kaksi kertaa suurempi kuin aikaisempi, nyt se parvekkeineen kelpaa monenlaisiin juhliin. Kutsua voi vaikka ekumeenisen neuvoston. Valoa riittää ja akustiikka on erinomainen." Lisäksi seurakuntasali on nyt liitetty vanhoihin pappilan tiloihin. Ruokasalista saa hyvän kokoustilan, olohuoneessa taas voi istuskella vähän rennommin. Seurakuntasalin käytössä on myös täysin varusteltu keittiö.

Pappilan pohjakerros on nyt leimallisemmin työtila. Siellä on kanslian lisäksi kaksi työhuonetta. Kerrosta ylempänä papit asuvat uudistetuissa huoneissaan, joista näkymä avautuu suoraan Kaivopuistoon. Vanhasta pappilan vintistä on tehty pappien oma olohuone. Kalustaminen on yhä kesken, mutta haussa lienee jonkinlainen kompromissi viihtyvyyden ja virallisuuden välillä - johtaahan olohuoneesta ovi myös saunaan. Vintillä iltaa voi viettää mukavasti takkatulen loimussa.

Isä Teemu on tyytyväinen: "Tärkeää on, että papeillakin on nyt todella mahdollisuus vetäytyä omaan rauhaansa, kun omat tilat on selvemmin eroteltu seurakunnan yleisistä tiloista." Kiitollisuutensa hän myös ilmaisee kaikille seurakuntalaisille ja muille hyväntekijöille, jotka ovat osallistuneet remontin kustannuksiin. Budjetti ei aivan pitänyt, ja niin seurakunta joutui maksamaan lisää omasta pussistaan. "Sen tähden jouduimme myymään yhden omistuksessamme olleen huoneiston hiippakunnalle. Toisaalta on ollut iloista huomata, että seurakuntalaisten maksamien tukien määrä lähes ylsi tavoitteeseen, jonka etukäteen olimme asettaneet vähän 'yläkanttiin'. Kiitos vielä kerran!" Remontin kustannuksiin on osallistunut myös saksalainen Bonifatius-Werk, Jeesuksen pyhän sydämen pappien Saksan provinssi ja oma hiippakuntamme.

MARKO TERVAPORTTI